МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

«ПОДІЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ»

Т.М. Кравченко
Н.М. Зборовець
У.П. Мельник

РОЗРОБКА КОЛЕКЦІЇ МОДЕЛЕЙ ЖІНОЧИХ КОСТЮМІВ «КВІТКА НА КАМЕНІ». ПОБУДОВА КРЕСЛЕНЬ, МОДЕЛЮВАННЯ КОМБІНЕЗОНІВ ТА ЖАКЕТІВ СКЛАДНОГО КРОЮ

НАВЧАЛЬНО-НАОЧНИЙ ПОСІБНИК

Кам’янець-Подільський, 2020

Навчально-наочний посібник розглянуто та ухвалено на засіданні педагогічної ради ДНЗ «Подільський центр ПТО» до подальшого розгляду на науково-методичній раді НМЦ ПТО ПК у Хмельницькій області (протокол №1 від 30.08.2020р.).

Навчально-наочний посібник схвалено до друку науково-методичною радою Науково-методичного центру професійно-технічної освіти та підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних працівників у Хмельницькій області, (протокол №__ від _____2021 р.)

Рецензенти:

І. О. Деліта, викладач професійно-теоретичної підготовки ДНЗ «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг»

Т. М. Кравченко, **Н. М. Зборовець, У. П. Мельник.** Розробка колекції моделей жіночих костюмів «Квітка на камені». Побудова креслень, моделювання комбінезонів та жакетів складного крою: навчально-наочний посібник /Т. Кравченко, Н. Зборовець, У. Мельник - Кам'янець-Подільський: 2020. −79с.

Навчально-наочний посібник розроблено відповідно до ДСПТО з професії 7435 «Закрійник», кваліфікація: закрійник 4 та 5 розрядів. Джерелом натхнення створення колекції жіночих костюмів та написання посібника є унікальна архітектура міста Кам'янець-Подільський з сотнею видатних пам'яток історії, що відображають культуру семи народів.

У посібнику описано моделі комбінезонів, жилетів та жакетів складних конструкцій асиметричної форми, на яких зображені історичні пам'ятки розписані акриловими фарбами; рекомендовано тканини, які відповідають властивостям даних виробів. Детально описана побудова креслення основи комбінезона, жилета та жакета, враховуючи антропометричні дані та вибір прибавок; надані чіткі рекомендації щодо особливостей моделювання всіх моделей костюмів та виготовлення лекал; запропонована специфікація деталей крою; описані вимоги до розкрою, а саме підготовка тканини до розкрою, настилання тканини, технологічні умови розкладки лекал на тканині, обкрейдування лекал, технологічні припуски на шви та розкрій деталей крою. Для закріплення матеріалу запропоновано різнорівневі тестові завдання для перевірки знань.

Навчально-наочний посібник рекомендований для викладачів професійно-теоретичної підготовки, майстрів виробничого навчання та здобувачів освіти ЗП(ПТ)О.

© Кравченко Т. М., Зборовець Н. М., Мельник У. П., 2020р.
© ДНЗ «Подільський центр ПТО»

Зміст

Передмова……..**4**
Розділ 1. Джерело натхнення створення колекції жіночих костюмів……**6**
Розділ 2. Ескізи та опис моделей……**9**
2.1. Опис моделі № 1……**9**
2.2. Опис моделі № 2 ……..**10**
2.3. Опис моделі № 3 ……..**11**
2.4. Опис моделі № 4 ……..**12**
Розділ 3. Вибір матеріалу. Їх властивості……...**13**
Розділ 4. Вибір системи конструювання ……**14**
4.1. Антропометричні дані для побудови жіночого костюма……**16**
4.2. Вибір прибавок для побудови жіночого костюма……**17**
4.3. Розрахунки величини основних відрізків креслення костюма……**19**
4.4. Опис побудови креслення основи жилета …….....**20**
4.5. Опис побудови креслення основи комбінезона ……..……..**25**
4.5.1. Опис побудови креслення ліфа комбінезона……**25**
4.5.2. Побудова креслення одношовного прямого рукава …… **29**
4.5.3. Побудова та опис побудови штанів……..…… **31**
4.5.4. Характерні особливості моделювання костюму моделі №1……**35**
4.6. Виготовлення лекал костюма ……..**36**
4.7. Специфікація деталей крою костюма……**41**
Розділ 5. Моделюванння виробів……..42
5.1. Характерні особливості моделювання костюму моделі №2……..**42**
5.2. Характерні особливості моделювання костюму моделі №3……..**51**
5.3. Характерні особливості моделювання костюму моделі №4……..**61**
Розділ 6. Вимоги до розкрою……71
6.1. Підготовка тканини до розкрою……**71**
6.2. Настилання тканини……**71**
6.3. Технологічні умови розкладки лекал ……**71**
6.4. Обкрейдування лекал ……**72**
6.5. Технологічні припуски на шви……..**73**
6.6. Розкрій деталей……..**74**
6.7. Особливості розкладки лекал моделі костюма №1……...**74**

Додаток 1. Безпека праці при виконанні розкрійних та кравецьких робіт ……..……75
Додаток 2. Тестові завдання для перевірки знань……77

Використана література……79

Передмова

Одяг – це предмет першої необхідності в житті людини, він належить до речей особистого користування. Одяг захищає людину від несприятливих впливів навколишнього середовища: від дощу й вітру, холоду й палючого сонця. Серед утилітарних речей, що складають матеріальне середовище життєдіяльності людини, костюм представляється найбільш складною й тонко організованою структурою. Ансамбль винятково багатофункціональний, завдяки чому знаходиться в тісному взаємозв'язку з усіма предметними і непредметними елементами середовища життя людини і з самою людиною – її власником, і з суспільством – як продукт його культурних, соціальних економічних можливостей.

Розвиваючись за певними законами, мода швидко і точно реагує на усі події в житті суспільства. Людина не може жити поза модою. На сьогоднішній день мода є однією з найприбутковіших сфер бізнесу, що розвивається. Відповідно, зростає конкуренція в модному бізнесі і триває постійна активна боротьба за споживача. Тому важливим моментом в сучасному швейному виробництві є розробка нових моделей одягу.

Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта, крім озброєння здобувачів освіти конкретними знаннями основ наук, повинна наділити їх також визначеними уміннями і навичками в постійному самостійному поповненні своїх знань, тобто створювати умови для саморозвитку особистості здобувачів освіти. Однак, пошук нових шляхів вироблення елементів грамотності учнів потребує глибокого психолого-педагогічного обґрунтування. Необхідна особлива методика для навчання здобувачів освіти із предметів професійно-теоретичної підготовки, що визначило актуальність та доцільність даного посібника.

Творча група у складі викладача професійно-теоретичної підготовки та майстрів виробничого навчання з професії «Закрійник» мали на меті

створити посібник, за допомогою якого здобувач освіти зміг би самостійно виконати побудову креслень запропонованих виробів на будь-який розмір. Розробка креслень моделей жіночих комбінезонів та жакетів з асиметричними деталями є важливою складовою частиною всього комплексу теоретичної підготовки здобувачів освіти і відіграє велику роль у розвитку їх практичних навиків із конструювання та моделювання одягу. Багаторічний досвід роботи й методична майстерність творчої групи педагогів дали змогу визначити необхідність розробки саме поданих тем, у зв'язку з тим, що матеріал відсутній в підручниках.

Запропонований навчально-наочний посібник розраховано на можливість вивчення модулей ЗАКР - 5.1. (Конструювання та розкрій поясних виробів) і ЗАКР -5.2. (Конструювання та розкрій плечових виробів) під час проведення уроків теоретичного та виробничого навчання. У роботі подаються теоретичні відомості про побудову та моделювання моделей жіночих комбінезонів та жакетів за єдиною базовою основою. Вивчення теоретичного матеріалу розширює кругозір здобувачів освіти, розвиває їх інтерес до пошуку сучасних методик побудов креслень та моделювання виробів.

Свято моди можливо зробити з будь чого, а особливо якщо мова йде про атмосферу туристичного сезону, яку створюємо ми, постійні та активні учасники міських заходів.

Розділ 1. Джерело натхнення створення колекції жіночих костюмів

У дизайні одягу джерело натхнення має першорядну вагу в створенні художнього образу костюма. Навколишній світ є нескінченним джерелом для уяви і творчості, головне використовувати ті зразки, які надихають і захоплюють. Натхненням створення колекції «Квітка на камені» є неймовірна та унікальна краса архітектури нашого міста. Місто з сотнею видатних пам'яток історії, що відображають культури семи народів (рис.1, рис.2, рис.3, рис.4, рис.5). Музей просто неба, де кожна будівля має свою легенду. «Квітка на камені» назвала Кам'янець-Подільський велика українська поетеса Леся Українка.

Рис.1 Стара фортеця

Дані історичні пам'ятки архітектури зображені на виробах колекції «Квітка на камені» (рис.6). Моделі колекції розроблені для жінок молодшої вікової групи. Характерною особливістю створення моделей

колекції є асиметричні деталі. Асиметрія – це розміщення елементів в композиції, коли відсутня площина симетрії.

Рис. 2 Ратушна площа із вірменською криницею

Рис. 3 Кафедральний костел святих апостолів Петра і Павла

Рис. 4 Нижня польська брама

Рис. 5 Хрестовоздвиженська церква

Рис. 6

В асиметричній композиції важливим є розташування акцентів у костюмі, візуальна урівноваженість усіх його частин. Асиметрична деталь може знаходитись в будь-якій частині одягу, будь-то не рівний зріз низу жилета або ліфа, відкрите плече, баска або волан пришиті тільки з одного боку, відсутність рукава, асиметричний комір або кишені. Для більш яскравого і завершеного вигляду присутнє поєднання кольорів та складний крій. Чіткість ліній вертикальних рельєфів підкреслює елегантність і вишуканість комбінезонів та жакетів.

Особливий стиль колекції «Квітка на камені» - це певна акцентованість асиметрії та розпису складових костюма, продиктована належністю до субкультури, епохи життя міста, доречності поєднання кольорів обраних тканин, функціональності виробів та способу життя сучасної молоді міста. Casual - це стиль майбутнього, стиль модного жителя міста. Особливістю створення колекції костюмів є змішування стилів, а саме використання стилю графіті. Графіті - стиль молодіжного одягу, продовження поп-арту 60-х років XX століття. Основна риса - прикраса одягу друкованими малюнками за мотивами міського фольклору з текстами, написами чи фото. На рис.7 зображено фрагмент розпису жилета.

Рис. 7 Вірменська криниця та костел

Розділ 2. Ескізи та опис моделей

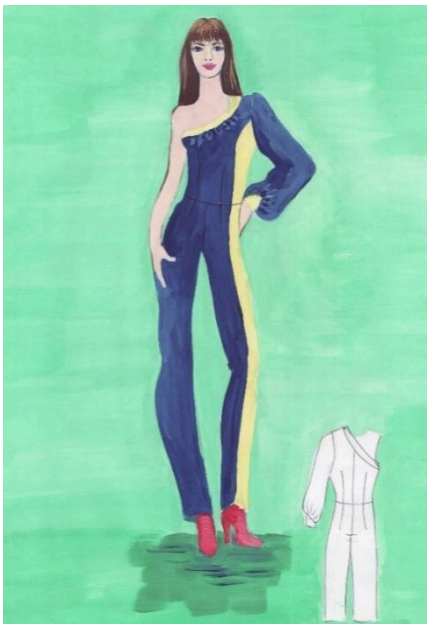
Для виготовлення будь-якого швейного виробу застосовуються певні дії: розробка ескізу, розробка креслень та лекал виробу, розкрій та виготовлення виробу з урахуванням матеріалу і особливостей фігури. Моделі колекції виконано за єдиною базовою основою.

2.1. Опис моделі №1 (рис.8, 9)

Костюм урочистого призначення виготовлено із тканини «креп» двох кольорів складається з жилета та комбінезона.

Рис. 8

Жилет виготовлено з тканини жовтого кольору на підкладці синього кольору. Пілочка по довжині асиметрична та містить рельєфні шви. Фігурний зріз борту пілочки містить зміщену застібку на шість ґудзиків.

На спинці виготовлено талієві виточки. Складовими комбінезона є ліф та штани. Пілочка ліфа асиметрична, розрізна, з лівим бочком жовтого кольору. Основна виточка переміщена в зборки. Спинка містить середній шов і талієві виточки. Горловина оброблена бейкою. Праве плече відкрите. Рукав лівий, вшивний, одношовний з конічним розширенням нижньої частини. Нижній зріз рукава оброблений фігурною манжетою.

Рис. 9

На передніх половинках штанів побудовано талієві виточки та вертикальний бочок з тканини жовтого кольору. На задніх половинках штанів виконано талієві виточки. Застібка комбінезона оброблена в правому бічному шві, враховуючи асиметрію моделі.

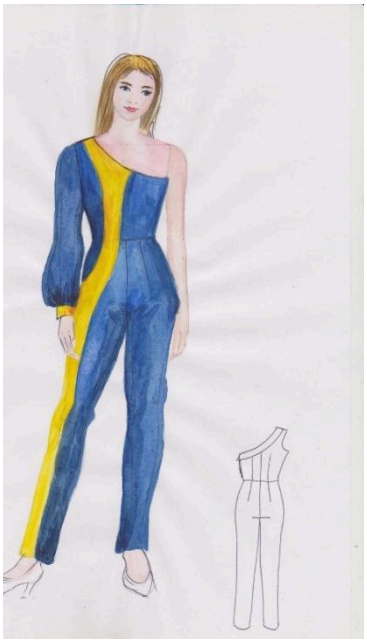
Оздобленням костюма є асиметричний крій, поєднання контрастних тканин та розпис акриловими фарбами на лівій пілочці жилета.

2.2. Опис моделі № 2 (рис.10, 11)

Костюм урочистого призначення виготовлено із тканини «креп» двох кольорів. Костюм складається з жилета на підкладці та комбінезона. Жилет виготовлено з тканини жовтого кольору, підкладка синього кольору. Пілочка асиметрична та містить нагрудні виточки. Фігурний зріз борту пілочки містить зміщену застібку на шість ґудзиків. Спинка з талієвими виточками. Зрізи пройми та горловини оброблені суцільнокроєною обшивкою.

Рис. 10

Складовими комбінезона є ліф та штани. Пілочка ліфа асиметрична, з відкритим лівим плечем. Виточки переміщені у фігурні рельєфи. Права частина пілочки містить фігурну вставку контрасного кольору, яка проходить вертикально від плечового шва до низу штанів комбінезона. На спинці змодельовано талієві виточки. Горловина оброблена обшивкою

з тканини компаньйона. Рукав правий, вшивний, одношовний без верхньої рис. 11

частини оката, має конічне розширення нижньої частини. Нижній зріз оброблений манжетою. На лівій передній половинці штанів виконано талієву виточку, а на правій - вертикальну вставку з тканини жовтого кольору. Задні половинки штанів містять талієві виточки. Застібка комбінезона виготовлена в лівому боковому шві.

Оздобленням костюма є асиметричний крій, поєднання контрастних тканин та розпис акриловими фарбами на правій пілочці жилета.

2.3. Опис моделі№ 3 (рис. 12, 13)

Костюм урочистого призначення виготовлено із тканини «креп» двох кольорів. Костюм складається з жакета на підкладці та комбінезона. Жакет виготовлено з тканини жовтого кольору, підкладка синього кольору. Пілочка із суцільновикроєнним коміром стійкою та містить нерозрізні рельєфи. Ліва пілочка вкорочена до лінії стегон. Застібка центральна на чотири ґудзика. На спинці змодельовано талієві виточки та аналогічно пілочці Рис. 12

вкорочена ліва частина спинки. Рукава вшивні двохшовні. Складовими

комбінезона є ліф та штани. Пілочка ліфа асиметрична, розрізна, з виточками та з фігурною вставкою контрасного кольору, яка проходить по діагоналі від правого відкритого плеча до лівого бічного шва. Нагрудні виточки перенесені в бічний зріз.

Спинка ліфа без виточок, зі шлейками синього та жовтого кольорів переплетеними між собою.

Штани прямі, виготовлені з тканини синього кольору. На передніх та задніх половинках штанів виконано талієві виточки. Застібка

Рис. 13 комбінезона виготовлена в лівому бічному шві.

Оздобленням костюма є асиметричний крій, поєднання контрастних тканин та розпис акриловими фарбами на правій пілочці жакета

2.4. Опис моделі №4 (рис.14, 15)

Костюм урочистого призначення виготовлено із тканини «креп» двох кольорів. Костюм складається з жакета та комбінезона.

Жакет виготовлено з тканини жовтого кольору. Пілочка асиметрична та містить рельєфи. Фігурний зріз борту пілочки має зміщену застібку на шість ґудзиків. На спинці змодельовано талієві виточки.

Складовими комбінезона є ліф та штани. Пілочка ліфа асиметрична з горизонтальним та вертикальним членуваннями. Нагрудні виточки переміщені в лінію горизонтального розрізу. Спинка містить середній шов, талієві виточки та кокетку жовтого кольору. Горловина оброблена обшивкою.

Рис. 14

Штани прямі, виготовлені з тканини синього кольору. На передніх та задніх половинках штанів виконано талієві виточки. Застібка комбінезона виготовлена в лівому бічному

шві. Оздобленням костюма є асиметричний крій, поєднання контрастних тканин та розпис акриловими фарбами на правій пілочці жакета

Рис. 15

Розділ 3. Вибір матеріалу. Їх властивості

Для виготовлення костюмів рекомендовано наступні тканини: костюмна тканина - креп, підкладкова тканина з натуральних волокон. Крепова тканина – міцний матеріал, його використовують для виготовлення виробів різного призначення. Тканина креп еластична, що слід враховувати при її застосуванні. Якісна тканина креп виготовляється з віскозних, шерстяних, шовкових ниток. До складу може входити еластин, акрил, поліестер, лайка. Легка шорсткість крепу досягається декількома способами – за допомогою технології кручення, шляхом дрібно візерунчастого переплетення. Важливим етапом виробництва вважається відварювання матерії. Дія високих температур змушує волокна розкручуватися, при цьому деякі нитки залишаються на місцях. Так досягається зерниста рельєфність полотна. Речі з тканини креп відрізняються особливою зносостійкістю. Властивості тканини креп багато в чому залежать від використаних при виробництві волокон. Тканина володіє наступними перевагами: повітропроникність; еластичність; легкість в драпуванні; міцність. Тканина має незначні недоліки. Фахівці відзначають примхливість при розкроюванні і пошитті. Після прання відбувається невелика усадка, що слід враховувати при пошитті.

Розділ 4. Вибір системи конструювання

Обрати максимально ефективну методику дозволяє розвиток сучасних основ конструювання, що характеризуються наявністю багатьох схем. Деякі з них схожі, а деякі відрізняються більш складними формулами або потребують більше вихідних даних, додаткових розрахунків. Деякі системи конструювання краще використовувати для типових фігур, а інші підходять для фігур з відхиленнями від типових. Тому необхідно ретельно вибирати систему, бо від неї залежать майбутні конструкції, хоча, в основному базові конструкції всіх систем дуже схожі.

Для побудови креслення конструкції костюмів була обрана Єдина методика конструювання одягу ЦНІІШП. Дана методика базується на даних антропології та розрахунково-графічній системі конструювання. В основу розмірних характеристик контурів фігури людини покладені вимірювання типових фігур. Заснована на антропометричних даних про типові фігури та інженерних методах конструювання одягу ця методика дає можливість конструктору будувати виріб і видозмінювати будь-який вузол конструкції. Таким чином, методика являє собою універсальний спосіб побудови креслень виробів незалежно від змін моди і варіації моделі. Розрахункові формули, рекомендовані в методиці, є результатом аналізу та математичної обробки антропометричних і експериментальних даних. Тому метод, покладений в основу, названий розрахунково-аналітичним. Відповідно до цього методу будуються геометричні розгортки згладжених контурів фігури людини з відповідними надбавками на вільне облягання і декоративне оформлення за обмірюванням фігури при повній відмові від пропорційних розрахунків.

Основними рисами методики є:

1) однаковість методів конструювання чоловічого та жіночого одягу;

2) визначення всіх елементів конструкції розрахунковим шляхом, що дозволяє закрійнику - конструктору змінювати будь-який вузол (обрати бажану величину прибавки на вільне облягання, розширити виріб в спинці, переді і проймі, розширити або звузити рукав);

3) першочергове конструювання рукавів і наступне сполучення його з проймою, тобто побудова креслення пілочки починається після необхідних розрахунків ширини пройми, пілочки і спинки; Для визначення ширини виробу в основних його ділянках для побудови креслення передбачаються попередні розрахунки конструкції;

4) величина, що характеризує правильну посадку виробу на фігурі (баланс виробу), підраховується за формулою; розрахункова формула, наведена у методиці, дає можливість обчислити цю величину для фігур всіх типів і статево-вікових груп;

5) універсальність розрахункових формул, тобто розрахункові формули побудовані на закономірностях, встановлених при обробці антропометричних даних за методом математичної статистики;

6) побудова всіх креслень без припусків на шви;

7) необхідна обробка виробу з урахуванням реальних умов і технологічного процесу;

8) зберігається можливість уніфікації деталей виробів і механізації процесу обробки виробу;

9) можливість використання індивідуального пошиття;

10) максимальне використання розмірних ознак фігури людини (близько 30) і мінімальне використання розрахункових формул.

Методика конструювання передбачає мінімальне використання формування деталей при волого-тепловій обробці, отримання форми

виробу способами конструювання, що має на меті підвищення якості швейних виробів.

4.1. Антропометричні дані для побудови жіночого костюма (таблиця 1)

Зняття розмірних ознак виконують в нижній білизні, без взуття. Парні розмірні ознаки виконуються лише по правій стороні. При вимірах жінка повинна стояти прямо, без напруги. Лінію талії фіксують за допомогою еластичної тасьми.

Таблиця 1

Антропометричні дані для побудови жіночого жилета

№ з/п	Найменування виміру	Умовне позначення	Величина виміру
1	Півобхват шиї	Сш	18
2	Півобхват грудей	Сг	46
3	Півобхват талії	Ст	38
4	Півобхват стегон	Сб	48
5	Довжина пілочки до талії	ДПТ	44
6	Висота грудей	Вгр	26
7	Висота плеча коса пілочки	ВПКП	25
8	Відстань до розхилу	ВРВ	8
9	виточки	Цгр	10
10	Центр грудей	Шгр	17,5
11	Ширина грудей	Шгр ׀	20,5
12	Ширина грудей ׀	Дпл	12
13	Довжина плеча	Впр	20
14	Висота пройми	ДСТ	43
15	Довжина спини до талії	Др	40
	Довжина ростка		

16	Ширина спинки	Шсп	17
17	Висота плеча коса спинки	ВПКС	42
18	Довжина рукава	Др	60
19	Довжина рукава до ліктя	Дрл	34
20	Обхват плеча	Опл	27
21	Обхват зап’ястя	Озп	22
22	Довжина штанів	Дш	106

Величини прибавок обирають з урахуванням ступеня прилягання виробу і виду матеріалу (див. таблиці 2-4).

4.2. Вибір прибавок для побудови жіночого костюма

Таблиця 2

Вибір прибавок на основних ділянках креслення жилета та ліфа комбінезона

№з/п	Ділянка креслення	Позначення прибавки	Величина прибавки	
			для жилета	для ліфа
1	Лінія грудей	Пр Сг	4	2
2	Лінія талії	Пр Ст	3	2
3	Лінія стегон	Пр Сб	3	2
4	До обхвату плеча	Пр Опл	6	-

5	Лінія зап’ястя	Пр Озп	8	-
6	Пониження проймы	Пр Вб	2	-

Таблиця 3

Вибір прибавок на основних ділянках креслення штанів

№ з/п	**Ділянка креслення**	**Позначення прибавки**	**Величина прибавки**
1	Лінія талії	Пр Ст	1
2	Лінія стегон	Пр Сб	2

Таблиця 4

Розподілення прибавок на лінії грудей жилета та ліфа комбінезона

№з/п	**Основна ділянка креслення**	**Розподілення прибавки**		
		%	**см**	
			для жилета	**для ліфа**
1	Пройма	50	2	1
2	Пілочка	20	0,8	0,4
3	Спинка	30	1,2	0,6

4.3. Розрахунки величини основних відрізків креслення костюма

Розрахунки величини основних конструктивних відрізків на кресленні виконують у вигляді формул.

Необхідні обчислення для побудови основи жилета

Ш виробу = $ГГ_1$=СгII+$Пр_{Сг}$II=46+4 =50

Ш пілочки=$ГГ_2$=ШГрII+20% $Пр_{С\ г}$=18,5+0,8=19,3

Ш спинки =$Г_1Г_3$=ШСп+30%$Пр_{Сг}$=17,5+1,2= 18,7

Ш пройми =$Г_2Г_3$=Шв-Шп-Шсп=50 – 19,3 -18,7=12

Необхідні обчислення для побудови основи ліфа комбінезона:

Ширина виробу на лінії грудей $ГГ_1$ = Сг+2 =46+2= 48

Ширина пілочки $ГГ_2$ = ШГрII+20% $Пр_{С\ г}$=18,5+0,4=18,9

Ш спинки =$Г_1Г_3$=ШСп+30%$Пр_{Сг}$=17,5+0,6= 18,1

Ш пройми =$Г_2Г_3$=Шв-Шп-Шсп=48 – 18,9 -18,1=11

Побудова базисної сітки, побудова пілочки та спинки зображені в таблиці 5, рис. 16, 17, 18, побудова креслення основи комбінезона – в таблиці 6, рис. 20, 21, побудова креслення одношовного вшивного рукава – в таблиці 7, рис. 22, креслення штанів комбінезона – в таблиці 8, рис. 23.

Таблиця 5

4.4. Опис побудови креслення основи жилета

№з/п	Ділянка креслення	Опис формул обчислення
І Побудова базисної сітки ліфа		
1	Висота грудей	РГ=$В_{гр}$=26↓
2	Довжина пілочки до лінії талії	РТ=ДПТ=44↓
3	Відстань до лінії бедер	ТБ=$В_{б}$=18↓
4	Довжина виробу	РН=60↓
5	Ширина базової сітки	$ГГ_1$=$Ш_{вир}$=$ГГ_1$=СгІІ+$Пр_{Сг}$ІІ=46+4=50 →
6	Ширина пілочки	$ГГ_2$=ШГрІІ+20% $Пр_{С\ г}$=18,5+,08=19,3
7	Ширина спинки	$Г_1Г_3$= ШСп+30%$Пр_{Сг}$=17,5+1,2= 18,7
8	Ширина пройми	$Г_2Г_3$= Шв-Шп-Шсп=50–19,3-18,7=12
9	Висота пройми, пониження пройми	$Г_2Г_5$=$В_{пр}$=18↑;$Г_6Г_8$=$Г_7Г_9$=$Г_5Г_{10}$=2-3↓
10	Довжина спинки	$Т_1Р_1$=ДСТ=43↑
ІІ. Побудова пілочки		
11	Ширина горловини	$РР_2$=$С_{ш}$/3+1=18+1=6+1=7→
12	Глибина горловини	$РР_3$=$С_{ш}$/3+2=6+2=8↓
13	Побудова нагрудної виточки	$Р_2$В=ВРВ=9→(на дузі з т. Ц.)
14	Побудова плеча (метод дуг)	ВП=$ДП_{л}$=12(дуга з т.В); ЦП=ВПКП=25 (дуга з т.Ц)
15	Побудова переднього перекату	$Г_4$О=5-6↑ (стала величина)
16	Ширина на лінії бедер	$ББ_2$=($С_{б}$+$П_{рсб}$)/2=(48+2):2=25

17	Оформлення бокового зрізу	$Т_2Т_4$=3←;з'єднати $Г_6$,$Т_4$,$Б_2$
18	Оформлення горловини,	$Р_1Р_5$=2↓$Р_5Р_6$=3←
ІІІ. Побудова спинки		
19	Довжина ростка	$Т_1Р_4$=$Д_р$=40↑
21	Ширина ростка	$Р_1Р_5$=($С_ш$+1)/3=18+1=7←
22	Побудова плеча (метод дуг)	$Р_5П_1$=Дпл+виточка(2)=12+2=14(дуга з т.Р3) $Т_1П_1$=ВПКС=43Дуга з т. $Т_1$
23	Побудова плечової виточки	$Р_4$в=4; $вв_1$= 2; $в_1в_2$=8↓
24	Побудова заднього перекату	$Г_3О_1$=8↑
25	Ширина на лінії бедер	$Б_1Б_2$=($С_б$+$П_{рсб}$)/2=(48+2)/2=25←

Рис. 16 Зображення жилета моделі № 1

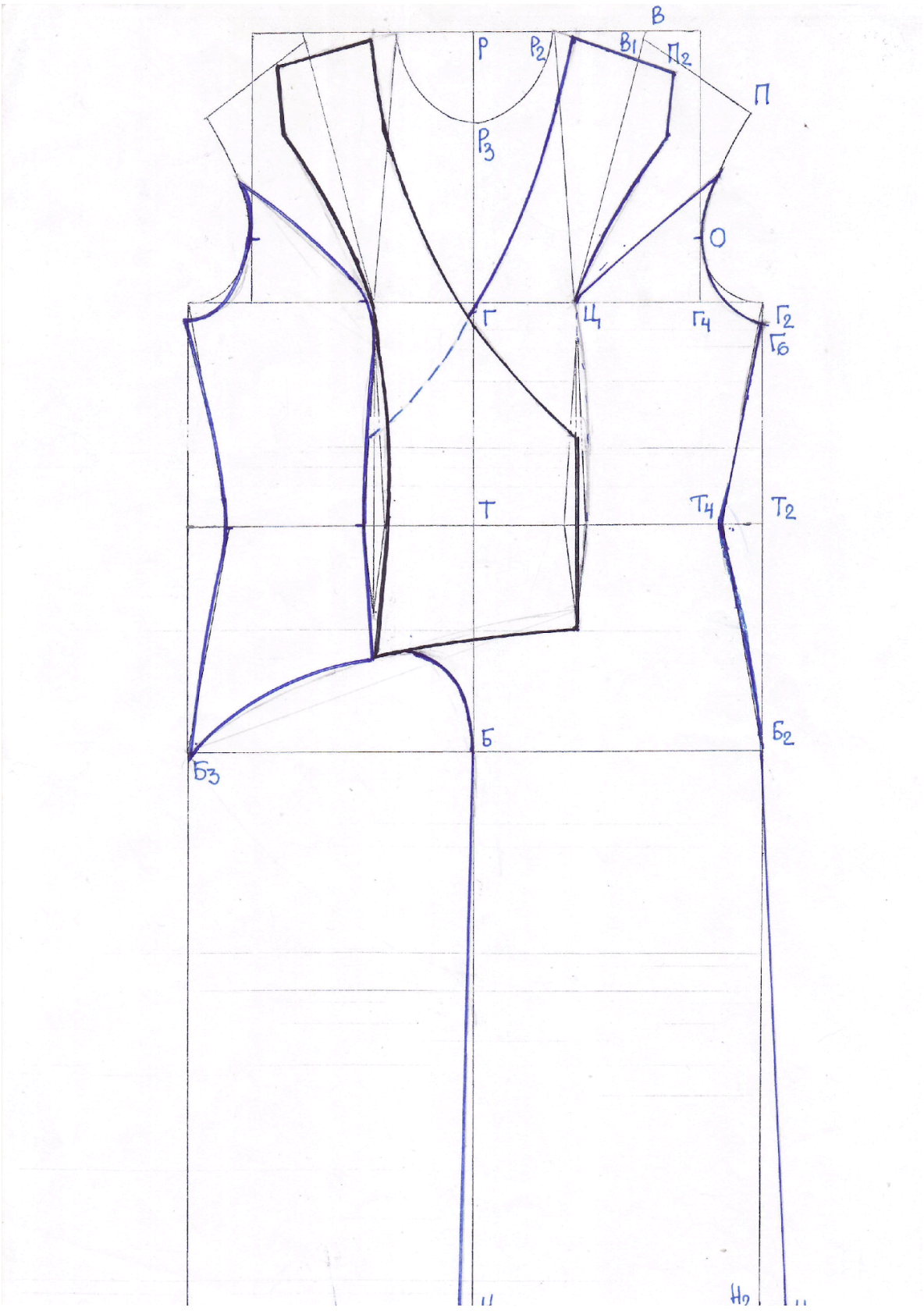

Рис.17 Креслення пілочки жилета моделі №1

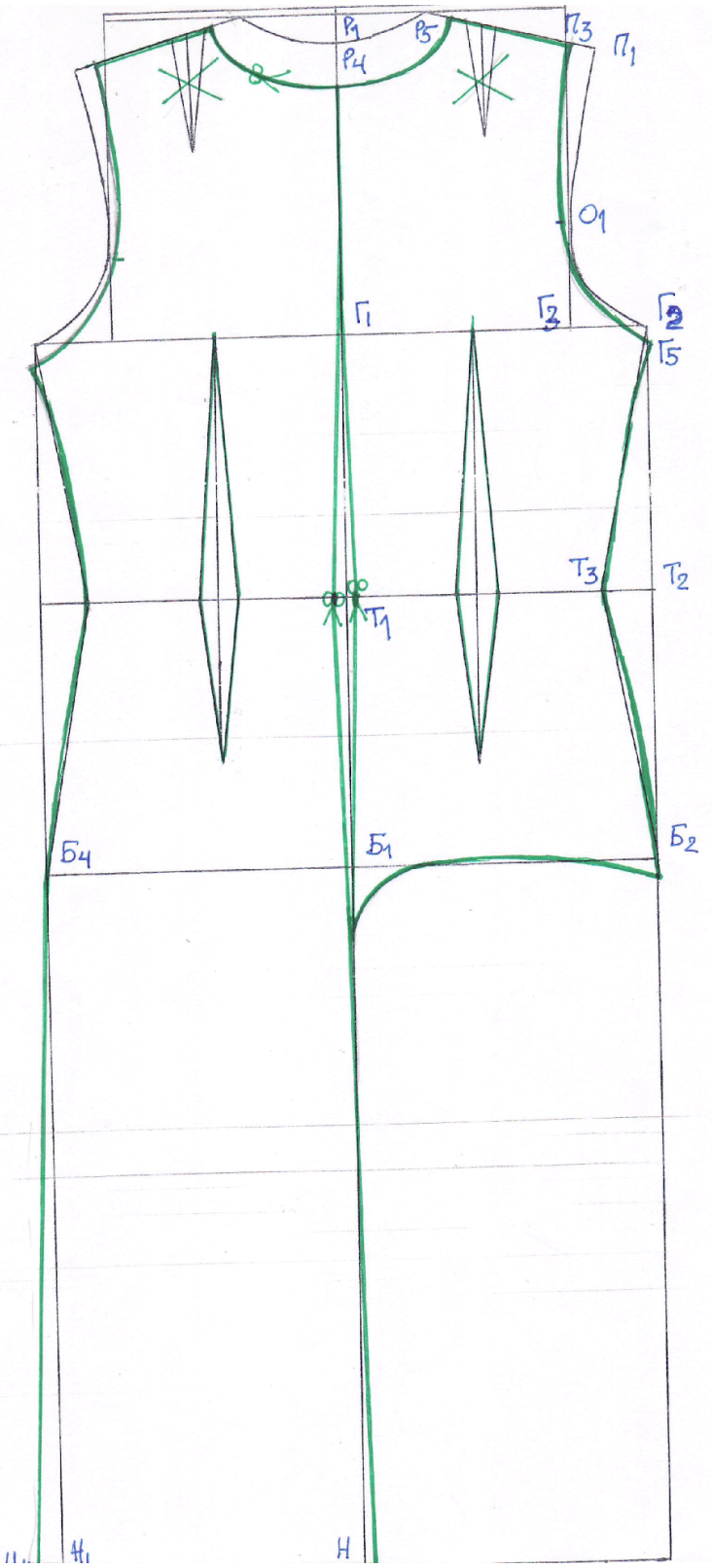

Рис.18 Креслення спинки жилета моделі №1

4.5. Опис побудови креслення основи комбінезона

Таблиця 6

4.5.1. Опис побудови креслення ліфа комбінезона

№ з/п	Назва ділянки	Умовні позначення та формули (в см)
1	Довжина пілочки до талії	РТ=ДПТ= 44
2	Висота грудей	РГ=Вгр=26
3	Висота пройми	$Т_2Г_4$=18
4	Довжина виробу	РН=Дв=48
5	Ширина виробу	$ГГ_1$=Сг+$Пр_{Сг}$=46+2= 48
6	Ширина пілочки	$ГГ_2$=Шгр+20% $Пр_{Сг}$= 18,5 + 0.4 = 18.9
7	Ширина спинки	$Г_1Г_3$=Шсп+30% $Пр_{Сг}$= 17,5+0,6= 18,1
8	Ширина пройми	$Г_3Г_2$ = Шв–Шп+Шсп=48–18.9+18.1=11
9	Ширина горловини	$РР_1$= Сш : 3+1=18:3+1=7
10	Глибина горловини	$РР_2$=Сш : 3+2=18:3+2=8
11	Нагрудна виточка	$ГЦ_{10}$; $Р_1$Ц дуга $Р_1$В=ВРВ=8
12	Побудова плеча	$В_1$П=Дпл=12
13	Побудова пройми	$Т_2Г_4$=20 $Г_5Г_8$=4
14	Передній перекат	$Г_5$О=5
15	Ширина по лінії стегон	$ББ_1$=Сб+$Пр_{Сб}$=47+4=51
16	Довжина спинки	$Т_1Р_3$=42
17	Ширина ростка	$Р_3Р_4$=3/1Сш+1=18:3+1=7
18	Глибина ростка	$Р_3Р_5$=ДСТ=41-38=3

19	Побудова плеча	$Р_4П_1$=Дпл=12 $Т_1П_1$=ВПКС=42
20	Задній перекат	$Г_3О_1$=8-9см
21	Пониження пройми	$Г_3Г_9$=1-2см
22	Рівень лопаток	$Р_3У$=0.4*ДСТ=0.4*43=17
23	Ширина по лінії стегон	$ББ_1$=Сб+$Пр_{Сб}$=47+4=51

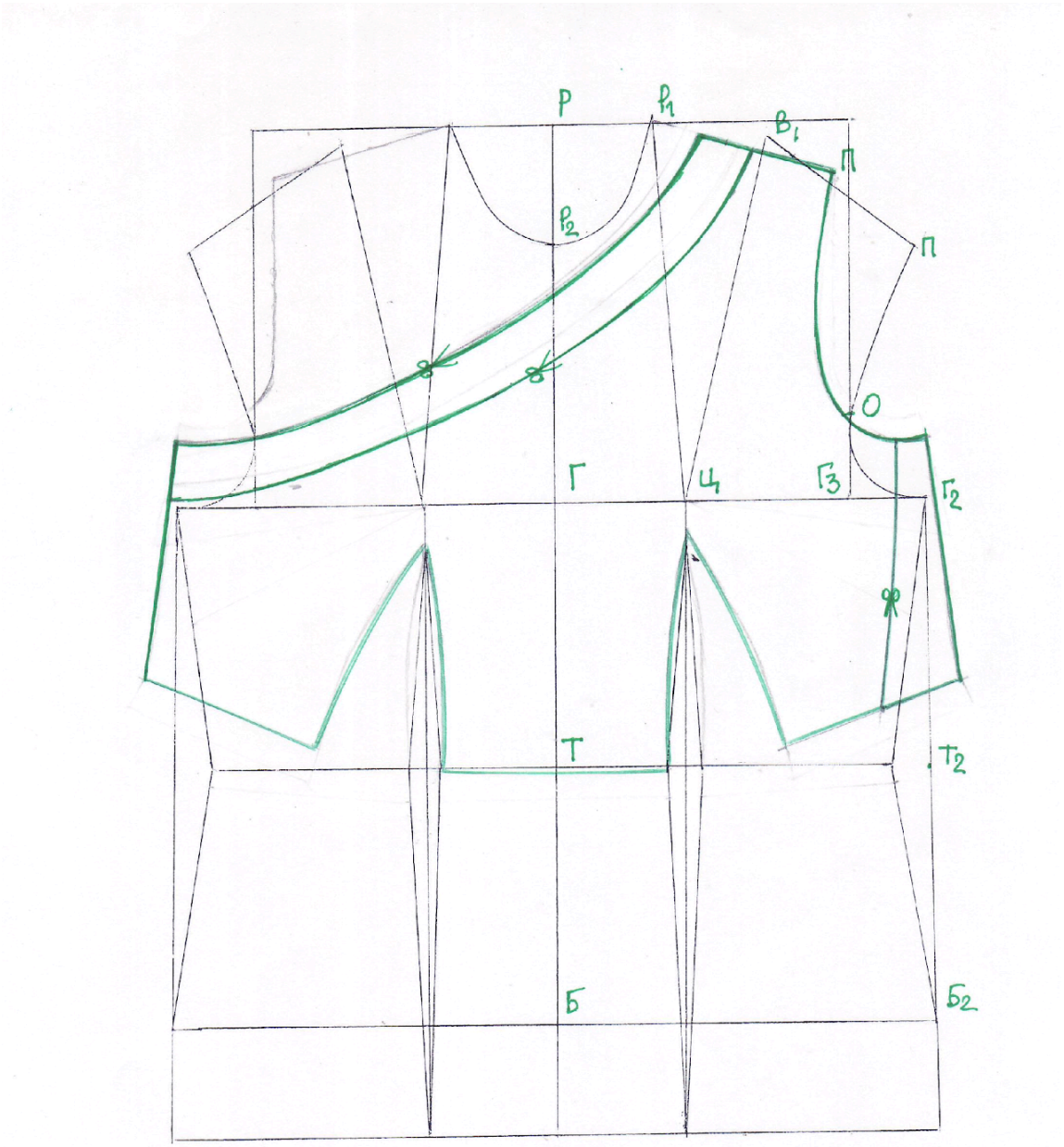

Рис.19 Креслення ліфа пілочки комбінезона моделі № 1

Рис. 20 Комбінезон моделі № 1

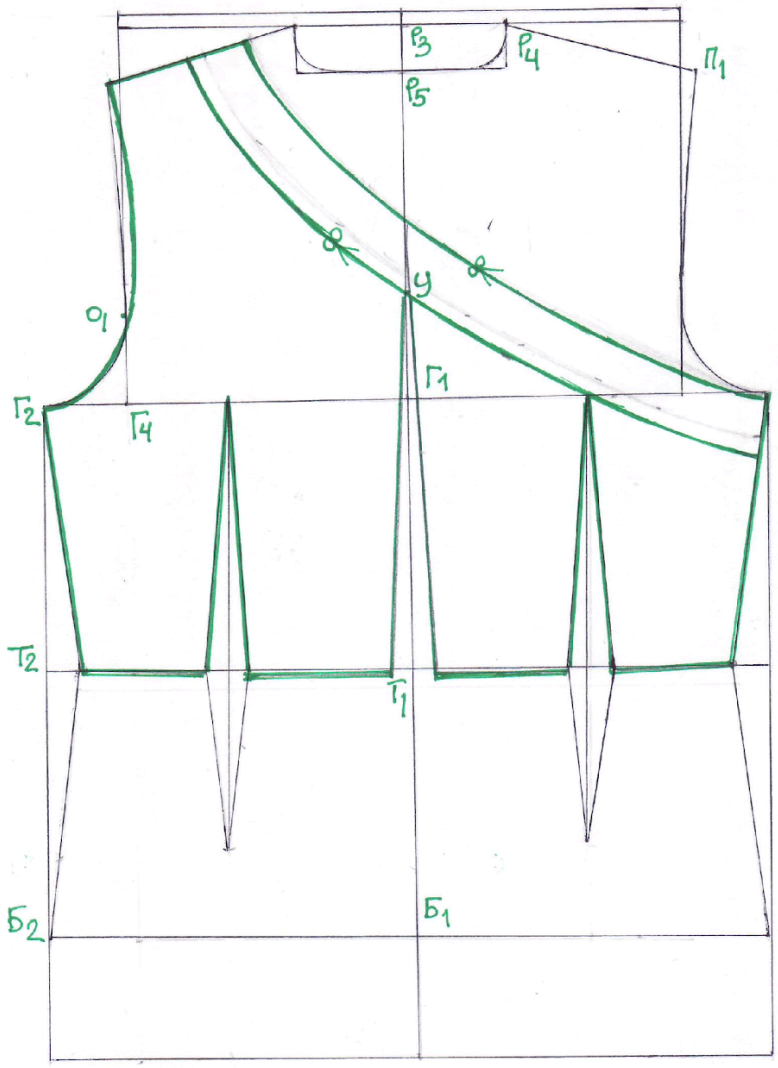

Рис.21 Креслення ліфа спинки комбінезона моделі № 1

Таблиця 7

4.5.2. Побудова креслення одношовного прямого рукава

№ з/п	Найменування конструктивних ділянок	Умовні позначення та розрахункові формули
1.	Висота окату рукава	Будуємо прямий кут з вершиною в точці O_2 O_2P_2 = Bd – (2,0- 2,5)=19-2=17
2.	Положення лінії низу	O_2H_2 = Др=61
3.	Ширина рукава на лінії окату	P_2P_8 = (Опл+Попл) /2=(27+5) /2=16
4.	Побудова окату рукава	$O_2O_5 = O_5O_8 = O_2O_8$ /2 $O_5O_6 = O_2P_2$ /2 (половина висоти окату) O_6O_7 = 1,0-1,5см $P_2C_2 = O_2P_2$ /2 – 2,5см $P_8C_8 = O_8P_8$ /2 + 2,5см З'єднуємо точки O_7 з C_2 та O_6 з C_8
5.	Розгортка переднього перекату	$P_2P_1 = P_2P_8$ /2 – 1,5см $H_2H_1 = H_2H_8$ /2 – 1,5см
6.	Розгортка ліктьового перекату	$P_8P_9 = P_2P_8$ /2 + 1,5см $H_8H_9 = H_2H_8$ /2 + 1,5см
7.	Оформлення окату рукава	Через точки P_1 , C_2 , O_5 , C_8 , P_9

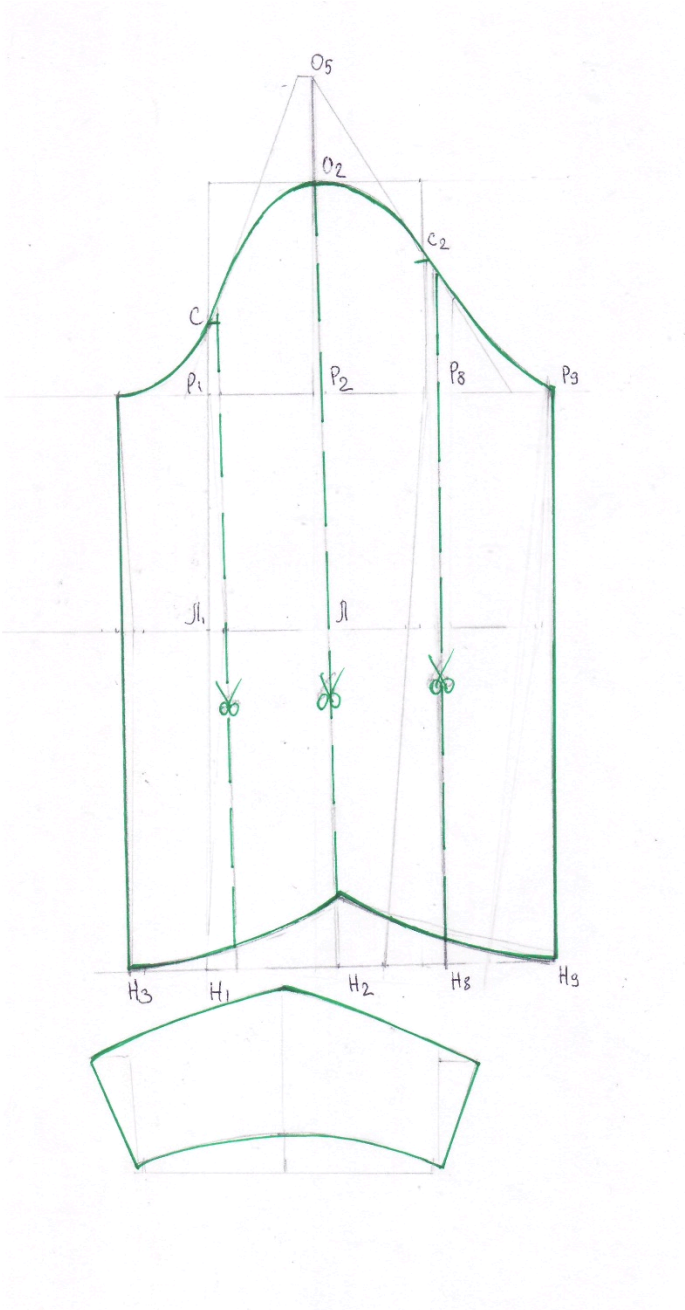

Рис.22 Креслення та зображення рукава до ліфа комбінезона моделі № 1

4.5.3. Побудова та опис побудови штанівТаблиця 8

№ з/п	Послідовність побудови	Розрахункова формула, обчислення і позначення точок
Опис побудови передньої половинки штанів		
1	Довжина брюк – ТН	ТН = Дб=18
2	Висота сидіння– ТЯ	ТЯ = Сб:2+1,5= =44:2+1,5=23,5
3	Положення лінії бедер–ЯБ	ЯБ =ТЯ:3=23,5:3=7,8
4	Рівень лінії коліна –БК	БК = БН:2=72:2=36
5	Через точки Б,Я,К,Н	проводять горизонтальні лінії
6	Ширина п.п. брюк на лінії сидіння -ЯЯ2	ЯЯ2=(Сб+Пб):2= =(44+2):2=23
7	Ширина кроку - Я2Я1	Я2Я1=(Сб+Пб):10=(44+2):10=4,6
8	Лінія запрасування брюк –т.Я3	ЯЯ3=ЯЯ2:2
9	Проводимо вертикаль, через т. Я3	перетинає горизонталі в т. Т2, Б2, Я3, К1, Н1
10	Із т.Я1-перпендикуляр до ЯЯ1	перетинає горизонталі в т. Т1 і Б1
11		з’єднуємо т.Б1 і Я2
12	На середині Б1 Я2	ставимо т.1
13		з’єднуємо т. 1 і Я1
14	На середині 1Я1	ставимо т.2
15	На лінії талії	Т1 Т11=1 (0-2см)
16	Проводим лінію застібки	через т. Т11, Б1, 2 і Я2
17	Ширина передньої половинки внизу-Н2Н3	Н2Н3=Шн-2=20-2=18 Н1Н2=Н1Н3=Н2Н3:2=18:2=9

18	Нижній зріз п.п.	Н1 Н11=1 (0,5-1,5см)
19	лінія низу п. п. брюк	З'єднуємо т.Н2 з Н11 і Н11 с Н3,
20	перетин в т.К2 і К3 з горизонталлю	З'єднуємо прямою лінією т.Я з Н2 і Я2 з Н3,
21	Ширина на ділянці коліна-К21К31	К21К31=Шк-2 =22-2=20 К1К21=К1К31=Шк:2=10
22	Ширина п.п.на лінії талії – Т11Т3	Т11Т3=(Ст+Пт):2+2(в)= (33+0,5):2+2=18,7
23	З т.Т3 перпендикуляр Т3Т31	Т3Т31=1 (1 -1,5 см)
24	З'єднуємо плавною	ввігнутою лінією т. Т11 і Т31
25	Розхил виточки 2 см,	довжина 8-10 см
26	лінія бокового зрізу, – лінія крокового зрізу	через т.Т31, Б, К21 і Н2 через Н3, К31 і Я2

Опис побудови задньої половинки штанів

№ з/п	Послідовність побудови	Розрахункова формула, обчислення і позначення точок
27	Положення середнього зрізу на лінії талії -Т2Т4	Т2Т4 =Т2Т11:3…Т2Т11:2 Т2Т4 =Т2Т11:2=9:2=4,5
28	З точки Т4 -перпендикуляр Т4Т5	Т4Т5=(Сб:10)-1…1,5= =(44:10)-1,4=3
29	З'єднуємо т. Т5 і Я1	прямою, яка перетинається з лінією бедер в т.Б3
30	Ширина кроку з. п. брюк-Я1Я5	Я1Я5= (Сб+Пб):5+0…1=(44+2):5=9
31	Допоміжні відрізки для оформлення середнього зрізу	2. 3=1 см; Я2Я21=1 см

32	Ширина на лінії бедер - Б3Б4	Б3Б4=(Сб+Пб)-ББ1 =(44+2)-23=23
33	Ширина задньої половинки брюк на лінії тілії: метод дуг	дуга з Т5:Т5Т6= (Ст+Пт):2+3= (33+0,5):2+3=19,7 дуга з Б4 радіусом БТ31
34	З'єднуємо т.Т5 і Т6	
35	Ширина на лінії коліна	К21К4=К31К5=2см
36	Ширина низу з.п. брюк	Н2Н4=Н3Н5=2 см
37	Лінія бокового зрізу–лінія крокового зрізу	з'єднуємо т. Т6, Б4, К4 и Н4, а з'єднуїмо т. Я5, К5, и Н5
38	отримуємо т. Я51	з'єднуємо Я1 і Я21 і продовжуємо до перетину з кривою
39	Лінія середнього зрізу	проходить через т. Т5, 3, Я21, Я51
40	Нижній зріз	Н1Н12 =1(0,5-1,5 см)
41	отримуємо лінію низу Розхил виточки на з. п. брюк 3 см	з'єднуємо т.Н1 з Н12 і Н12 з Н5, довжина виточки-10 см.
42	Оформлення креслення брюк	Обводимо брюки по контуру

Характерною особливістю моделювання базової моделі костюма №1 є асиметричний крій. У жилеті основна виточка переміщена в рельєфний зріз, що переміщена в пройму. Жилет містить зміщену застібку на 6 ґудзиків та довгу ліву полу.

Характерною особливістю комбінезона є відкрита лінія правого плеча ліфа, відрізний вертикальний бочок на лівому боці передньої половинки штанів і лівий рукав, який містить конічне розширення та фігурну манжету.

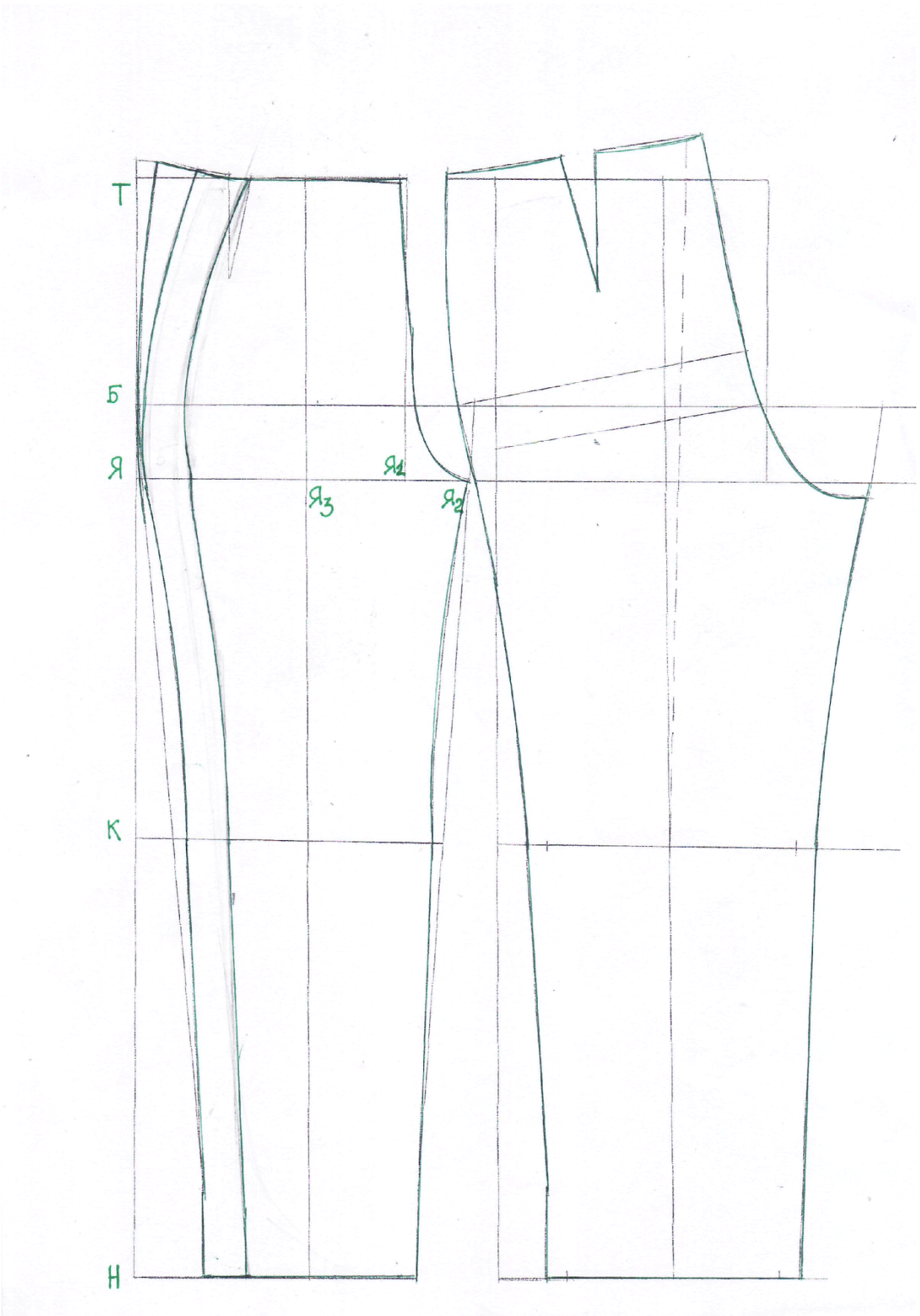

Рис.23 Креслення штанів комбінезона моделі № 1

4.5.4. Характерні особливості моделювання костюму моделі №1

Моделювання жилета (рис. 16 - 18):

- Виконано креслення ліфа в розгорнутому вигляді;
- Переміщено основну нагрудну виточку в похідне положення, а саме в зріз пройми;
- змоделювано рельєфи із зрізу пройми;
- розширення та пониження зрізу горловини на 2-3 см;
- зменшення ширини плеча на 2-3 см;
- виконано побудову зміщеної двобортної застібки на 6 гудзиків;
- праву сторону пілочки обрізано на лінії стегон;
- на кресленні спинки обрізано праву сторону на лінії стегон;

Моделювання комбінезона (рис. 19 - 23):

- Виконано креслення ліфа в розгорнутому вигляді;
- Переміщено основну нагрудну виточку в похідне положення, а саме в нижній зріз на лінію талії ;
- розширено на 3 см та понижено зріз горловини на 5 см;
- побудовано обшивку з лівого плеча та зрізу горловини;
- зрізано праве плече до пройми;
- на лівій передній половинці штанів змоделювати вертикальний рельєф шириною 4-6 см;
- на кресленні лівого одношовного рукава виконано конічне розширення нижнього зрізу рукава.

Після виконаного модлювання наступним кроком є виготовлення лекал костюма (рис. 24 – 28).

4.6. Виготовлення лекал костюма

Рис.24 Робочі лекала костюма моделі № 1

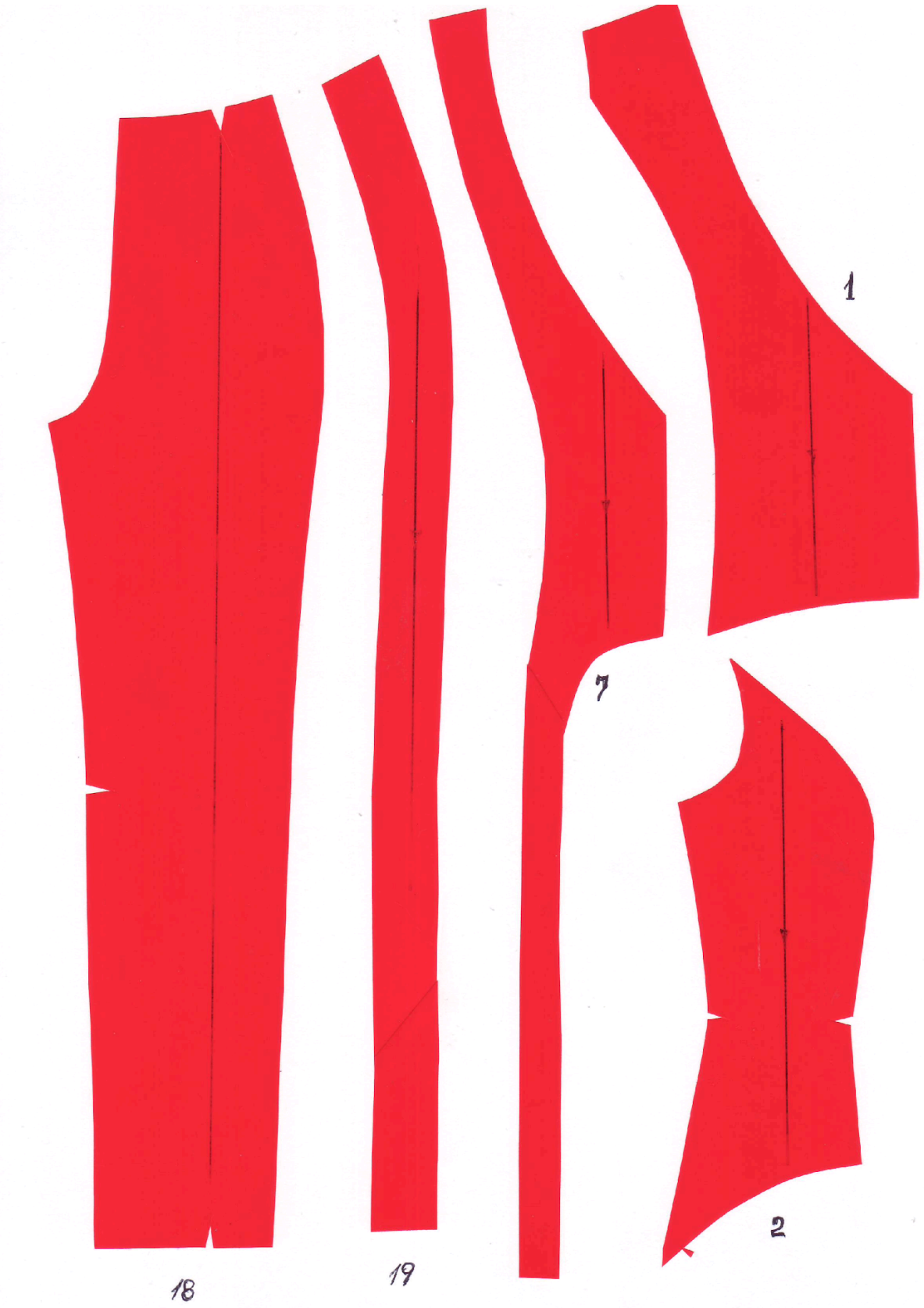

Рис.25 Робочі лекала костюма моделі № 1

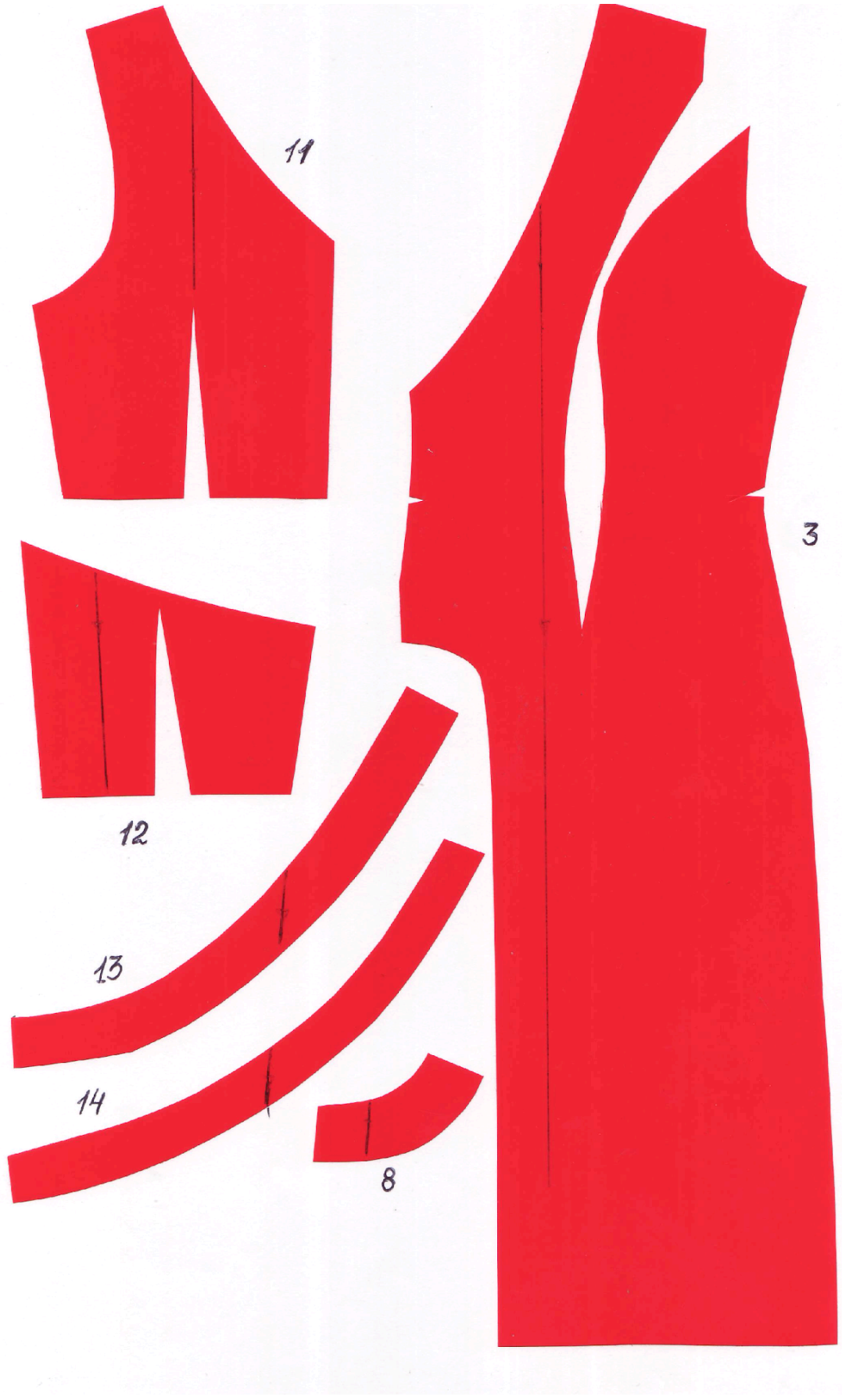

Рис.26 Робочі лекала костюма моделі № 1

Рис.27 Робочі лекала костюма моделі № 1

Рис.28 Робочі лекала костюма моделі № 1

4.7. Специфікація деталей крою костюма (рис. 24-28)

Таблиця № 9

Специфікація деталей крою моделі № 1

№ з/п	Назва ділянки	Кількість лекал	Кількість деталей крою
	Жилет		
1.	Пілочка права частина	1	1
2.	Бочок пілочки	1	1
3.	Пілочка ліва частина	1	1
4.	Спинка права частина	1	1
5.	Спинка ліва частина	1	1
6.	Підборт правий	1	1
7.	Підборт лівий	1	1
8.	Обшивка спинки	1	1
	Комбінезон		

9.	Пілочка	1	1
10.	Бочок пілочки	1	1
11.	Спинка права частина	1	1
12.	Спинка ліва частина	1	1
13.	Обшивка ліфа пілочки	1	2
14.	Обшивка ліфа спинки	1	2
15.	Лівий рукав	1	1
16.	Манжет	1	1
17.	Передня половинка штанів права	1	1
18.	Передня половинка штанів ліва	1	1
19.	Бочок лівої половинки штанів	1	1
20.	Задня половинка штанів	1	2

Розділ 5. Моделювання виробів

5.1. Характерні особливості моделювання костюму моделі №2

Моделювання жилета:

Зображення жилета моделі № 2 показано на рис. 29, креслення та моделювання пілочки - рис.30, спинки – рис.31

- Виконано креслення ліфа в розгорнутому вигляді;
- Переміщено основну нагрудну виточку в похідне положення , а саме в зріз пройми;
- розширено та понижено зріз горловини на 2-3 см;
- виконані фігурні зрізи застібок на пілочці, на лівому плечі, на лівому стегні та під груддю;
- добавлено застібки, шириною 4-6 см, на кресленні спинки на лівому плечі, на лівому стегні та під груддю.

Моделювання комбінезона:

Зображення комбінезона моделі № 2 показано на рис.32, креслення та моделювання ліфа комбінезона – рис. 33, спинки – рис. 34, штанів – рис. 35, рукава – рис. 36.

- Виконано креслення ліфа в розгорнутому вигляді;
- Переміщено основну нагрудну виточку в похідне положення , а саме в бічний зріз;
- розширено на 3 см та понижено зріз горловини на 5 см;
- побудовані фігурні рельєфи з правого плеча та зі зрізу горловини;
- зрізано ліве плече до пройми;
- на правій передній половинці штанів змодельовано вертикальний рельєф шириною 4-6 см;
- на кресленні одношовного рукава виконано конічне розширення нижнього зрізу рукава.

Рис. 29 Зображення жилету моделі № 2

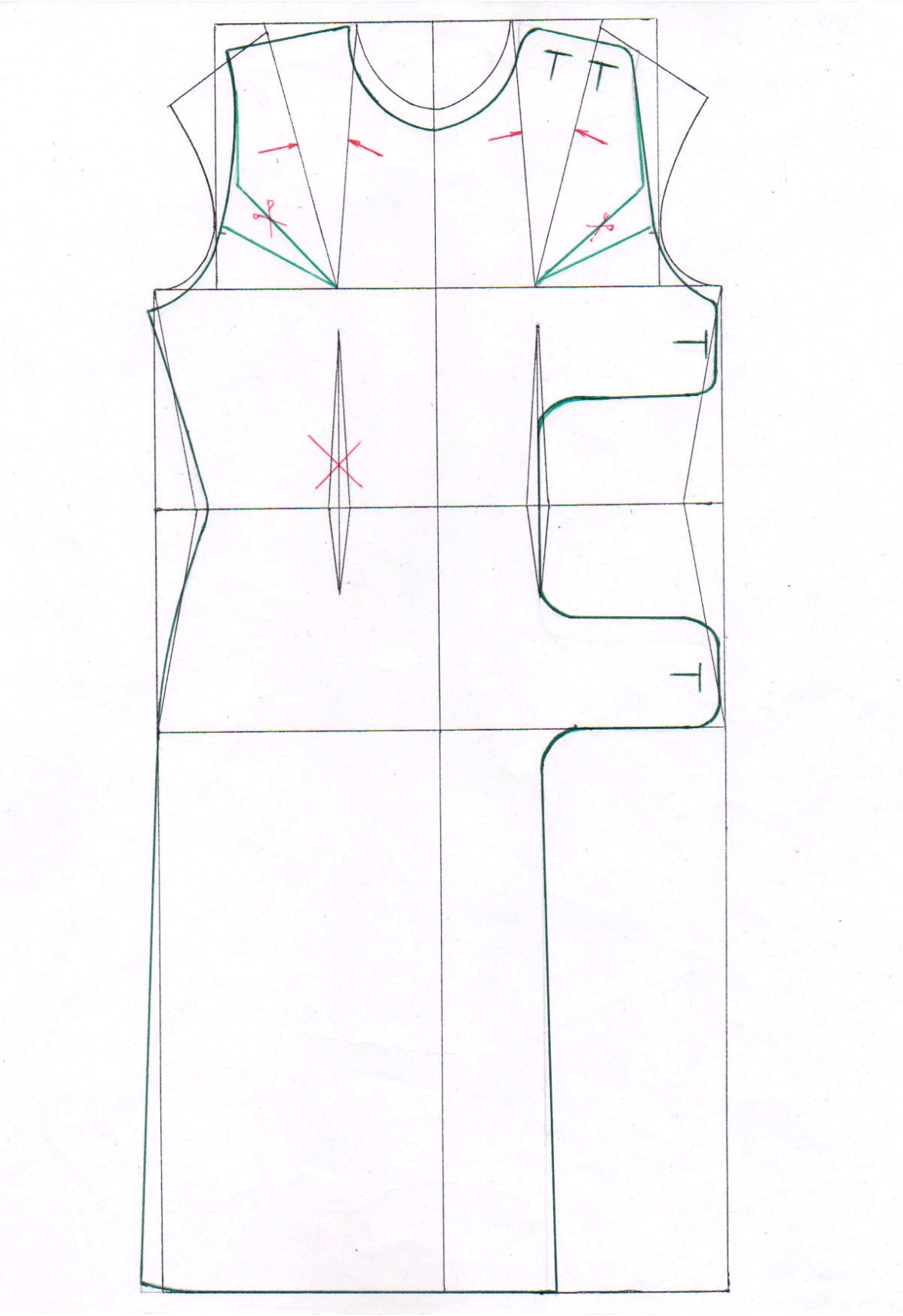

Рис.30 Креслення пілочки жилета моделі № 2

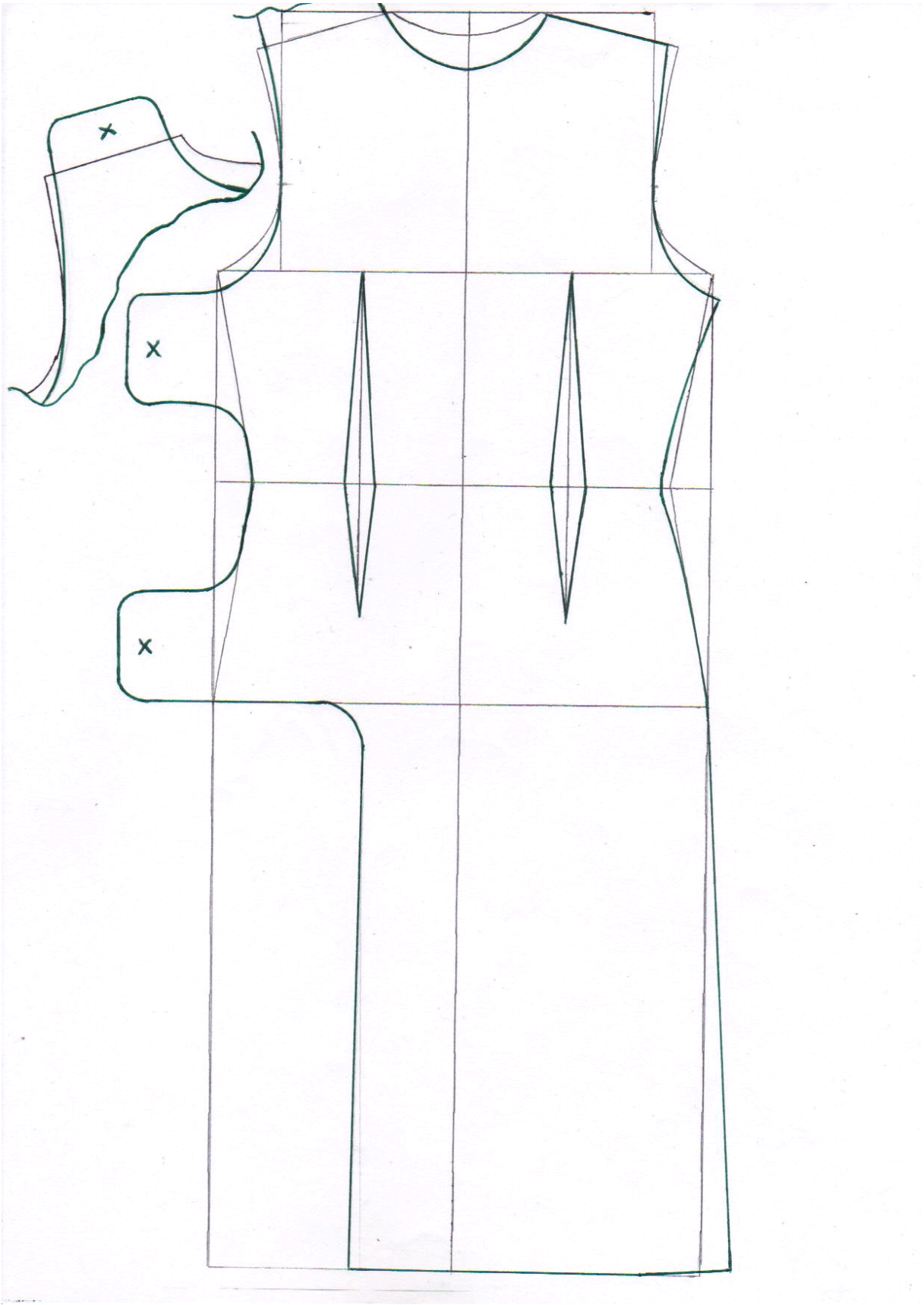
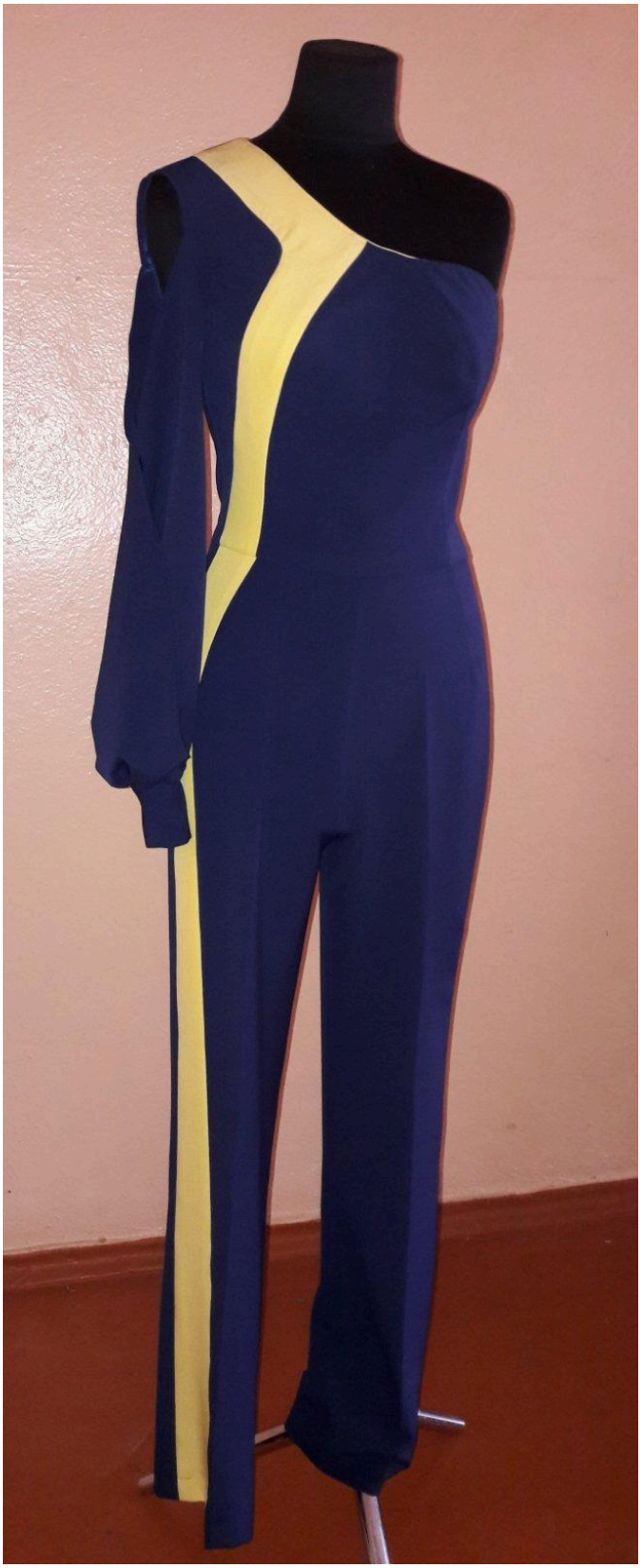

Рис. 31 Креслення спинки жилета моделі № 2

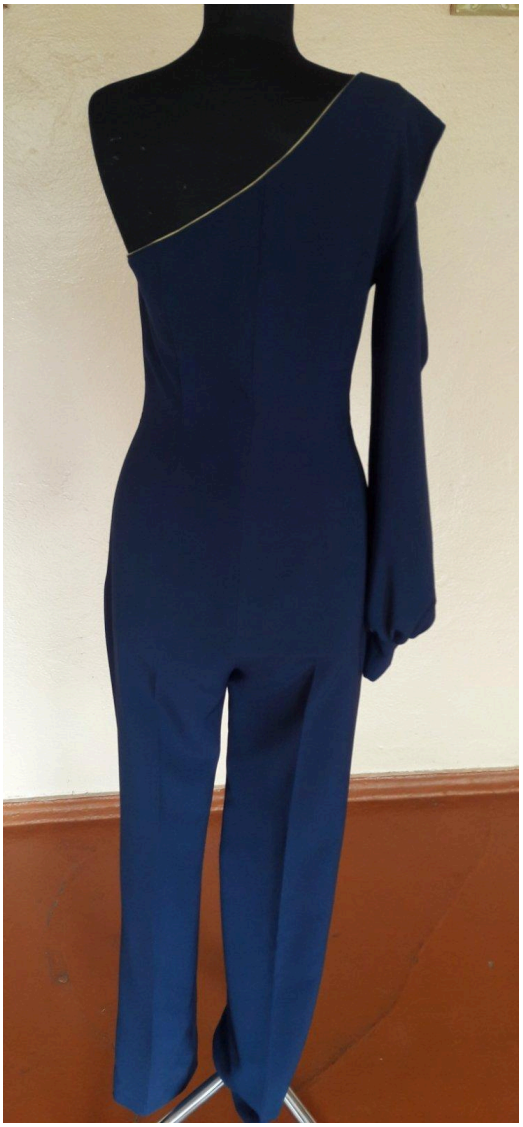

Рис. 32 Зображення комбінезона моделі № 2

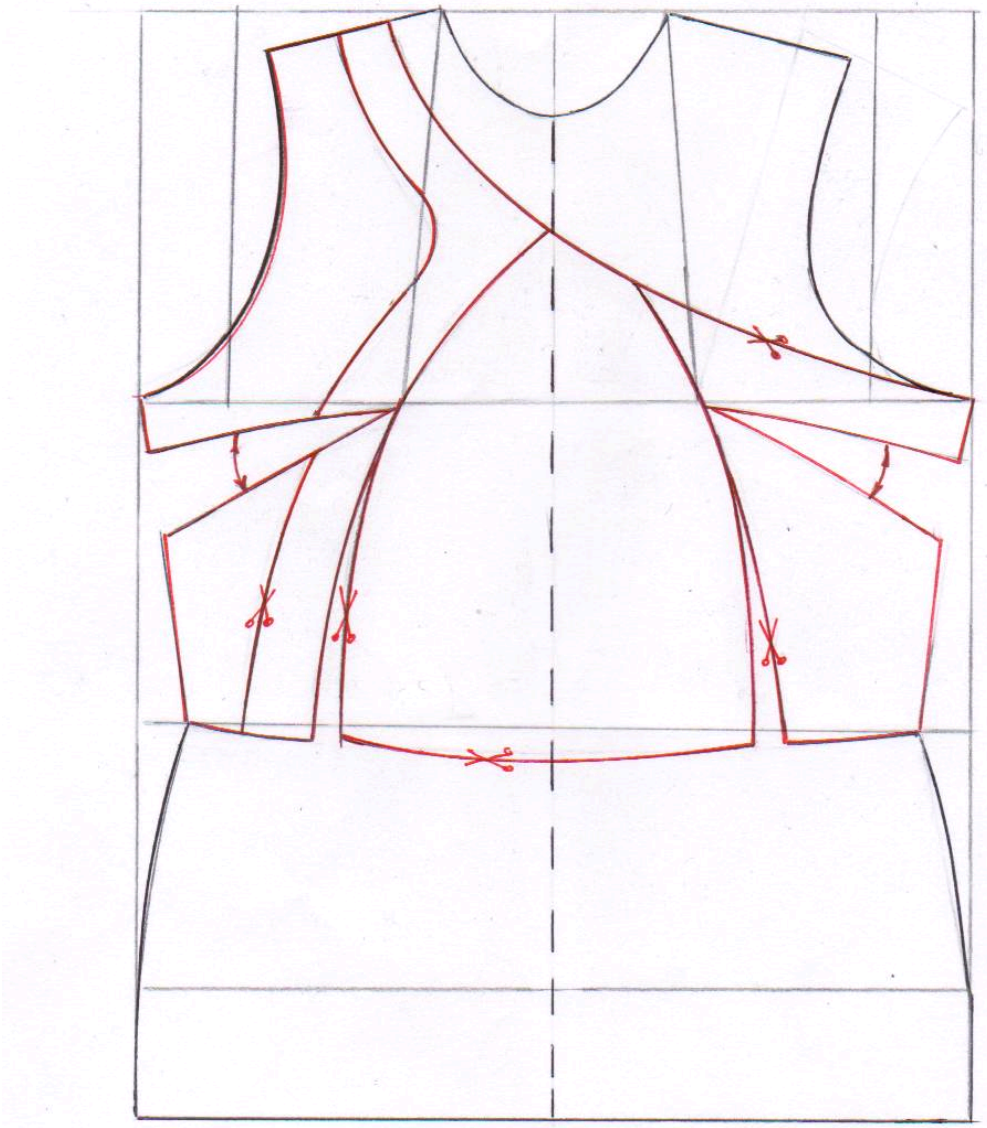

Рис. 33 Креслення ліфа комбінезона моделі № 2

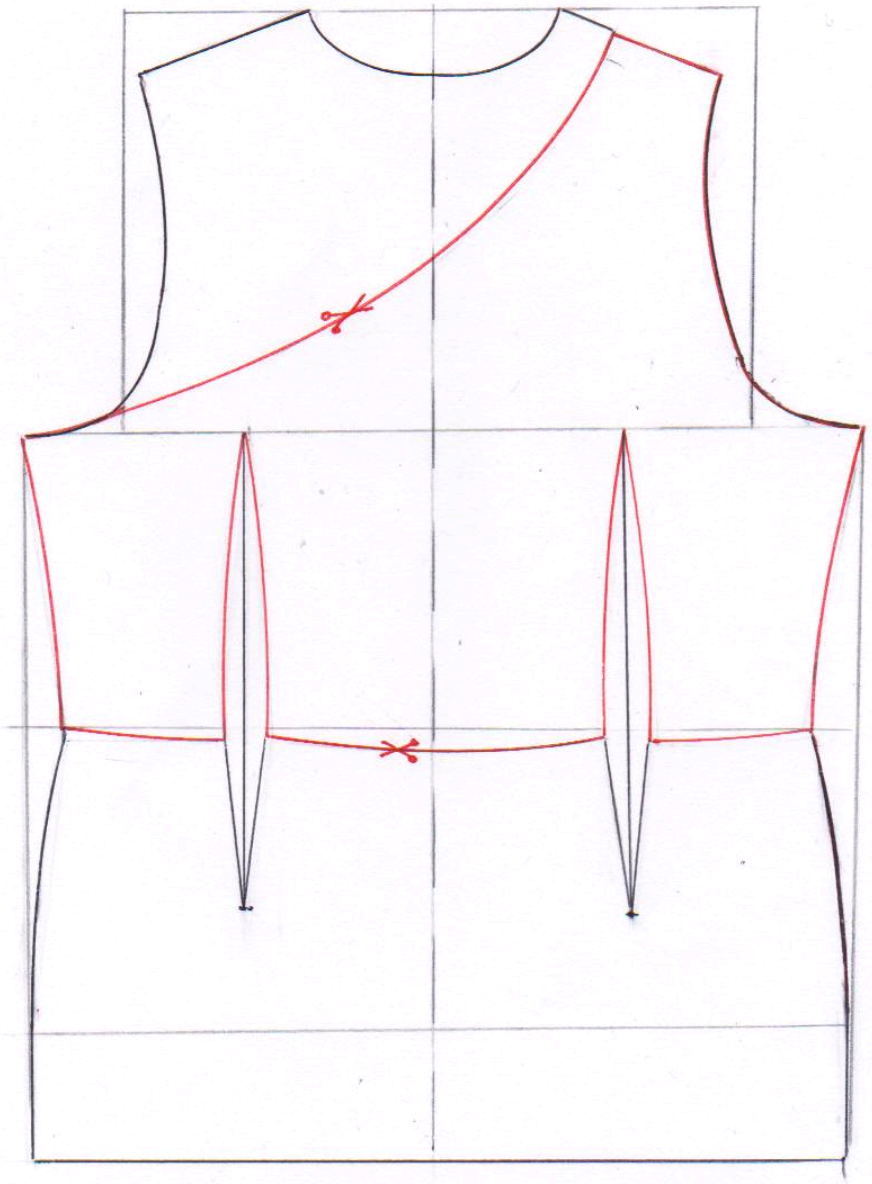

Рис. 34 Креслення спинки комбінезона моделі № 2

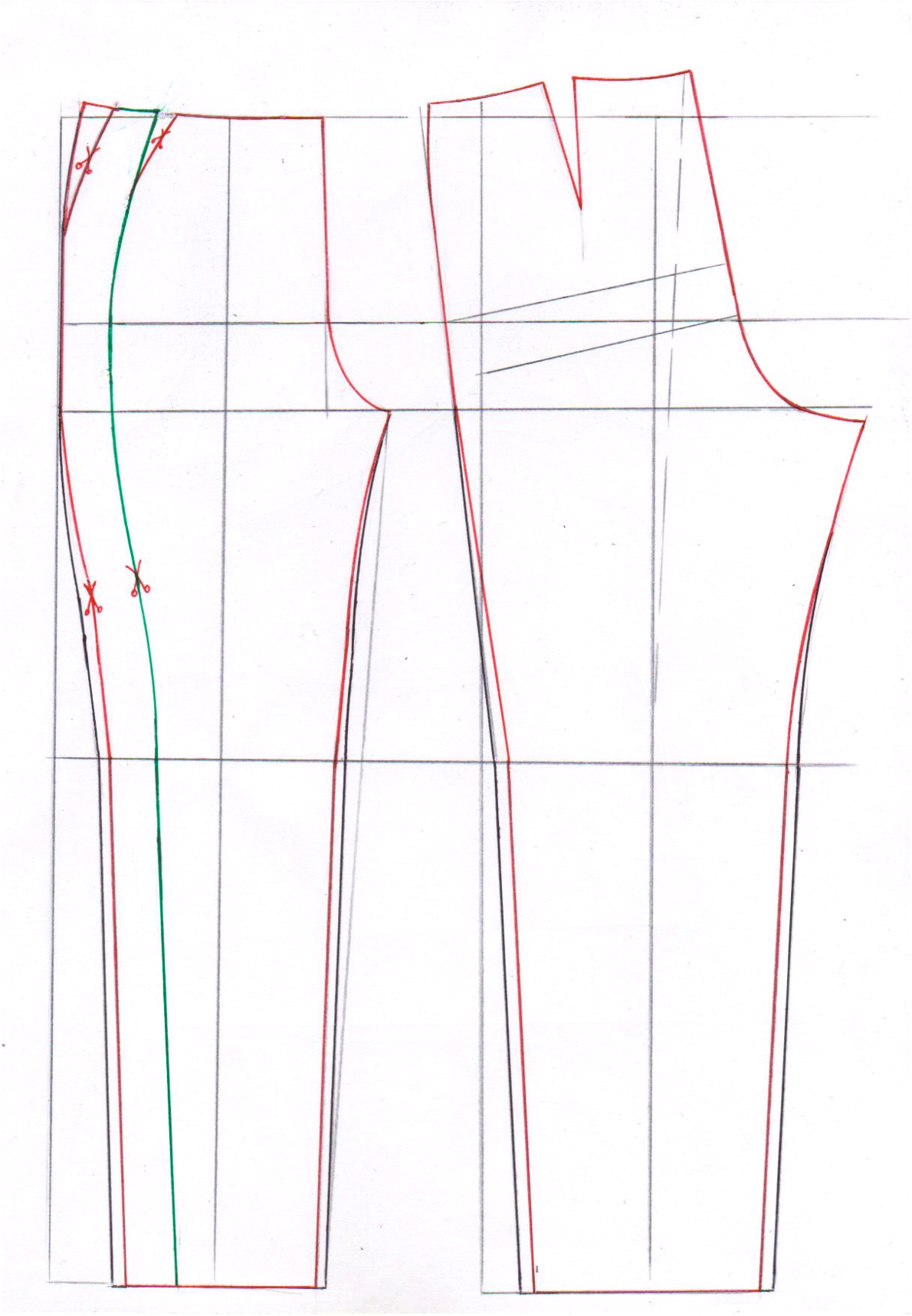

Рис. 35 Креслення штанів комбінезона моделі № 2

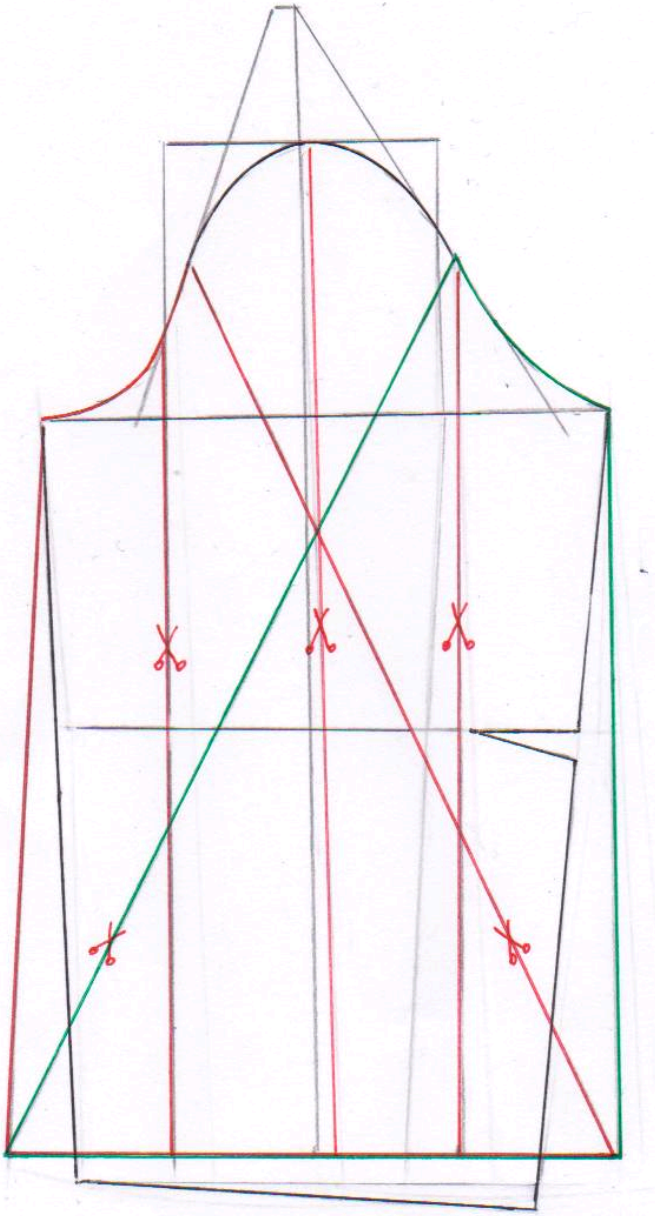

Рис. 36 Креслення рукава комбінезона моделі № 2

5.2. Характерні особливості моделювання костюму моделі №3

Моделювання жакета:

Зображення жакета моделі № 3 показано на рис. 37, креслення та моделювання правої пілочки - рис.38, лівої пілочки – рис. 39, спинки – рис.40, рукавів – рис. 41.

- Виконано креслення жакета в розгорнутому вигляді;
- переміщено основну нагрудну виточку в похідне положення , а саме в зріз пройми;
- побудовано суцільновикроєний комір стійка;
- побудовано центральну застібку на 5 гудзиків;
- ліву сторону пілочки обрізано вище лінії стегон;
- на кресленні спинки обрізано ліву сторону вище лінії стегон.

Моделювання комбінезона:

Зображення комбінезона моделі № 3 показано на рис.42, креслення та моделювання ліфа комбінезона – рис. 43, спинки – рис. 44, штанів – рис. 45

- Виконано креслення ліфа в розгорнутому вигляді;
- переміщено основну нагрудну виточку в похідне положення , а саме в бічний зріз;
- розширено на 3 см та понижено зріз горловини на 5 см;
- побудовано фігурні рельєфи з правого плеча до лінії талії;
- зрізано ліве плече до пройми;
- на спинці змодельовано діагональні шлейки, що перетинаються;
- передні та задні половинки штанів розширено від бедра до низу на 2 см.

Рис. 37 Зображення жакета моделі № 3

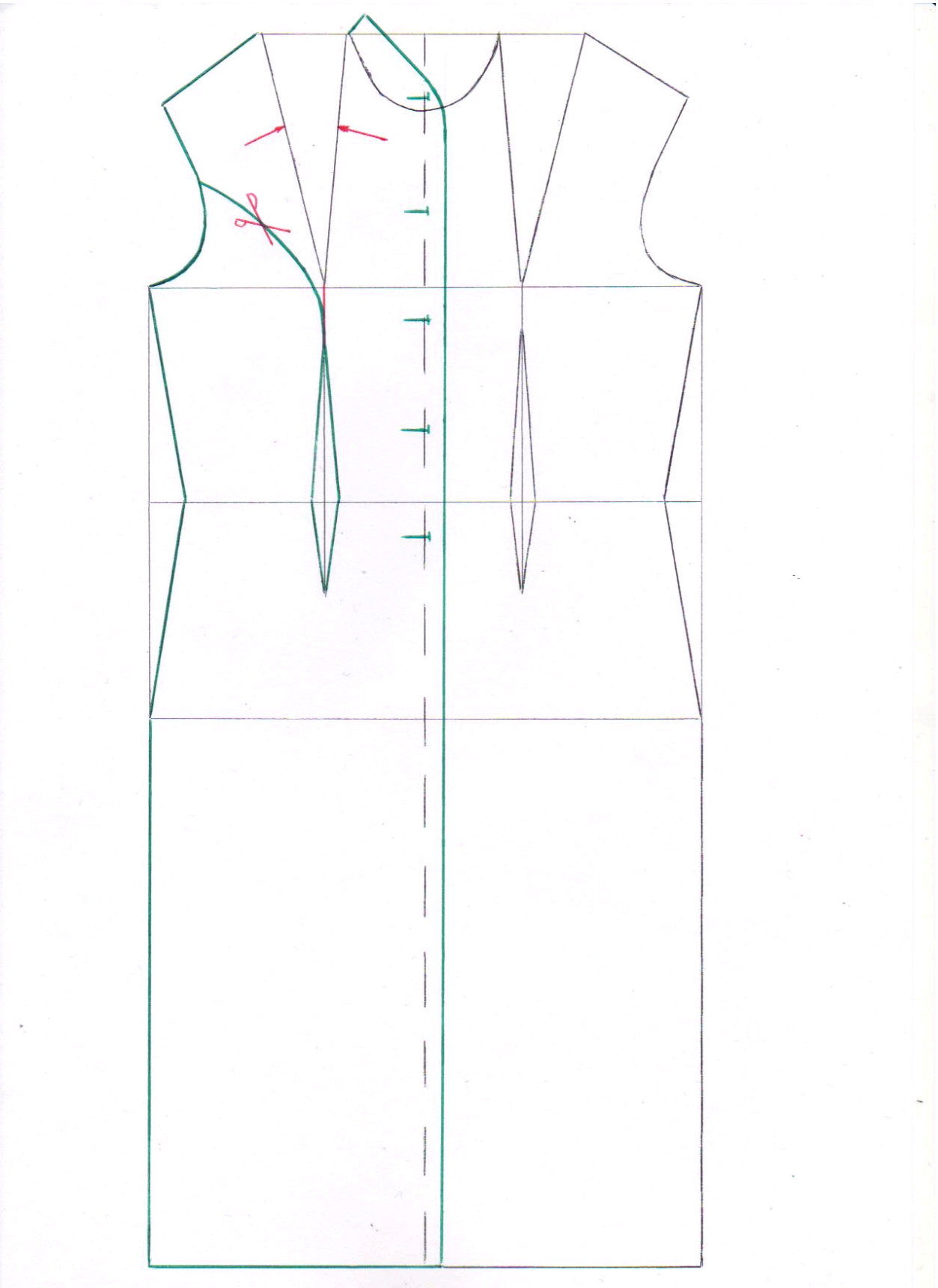

Рис. 38 Креслення правої пілочки жакета моделі № 3

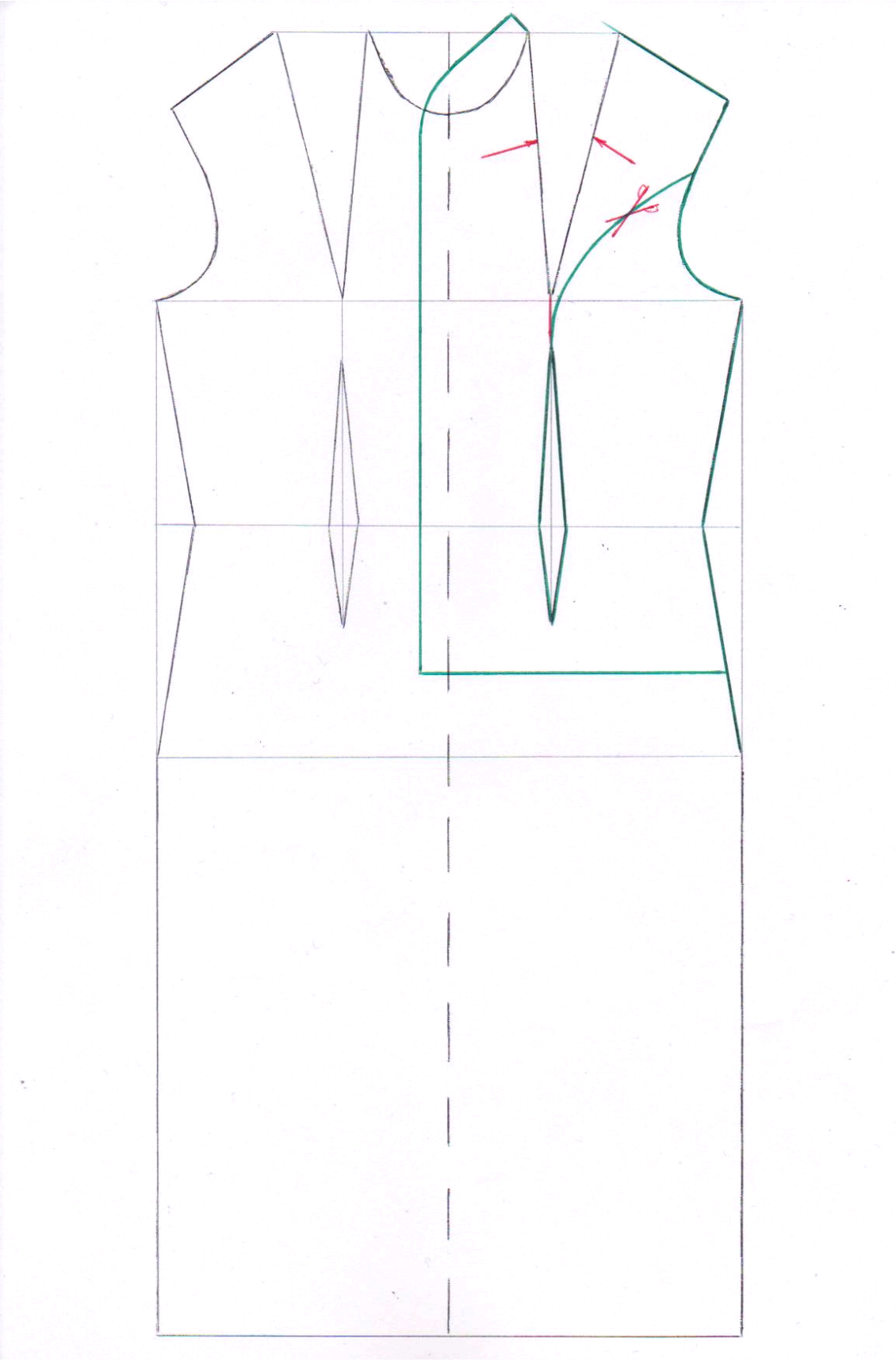

Рис. 39 Креслення лівої пілочки жакета моделі № 3

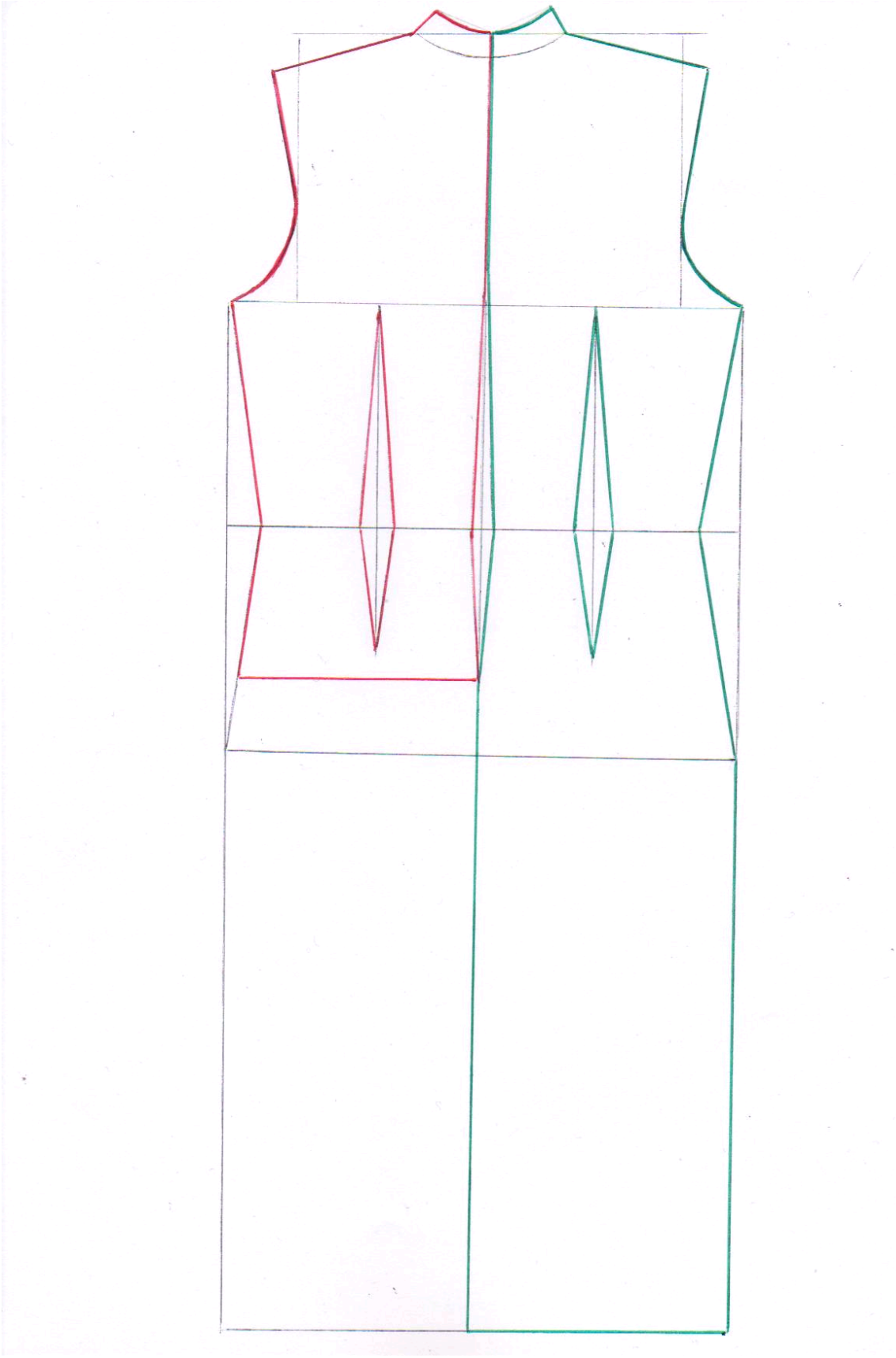

Рис. 40 Креслення спинки жакета моделі № 3

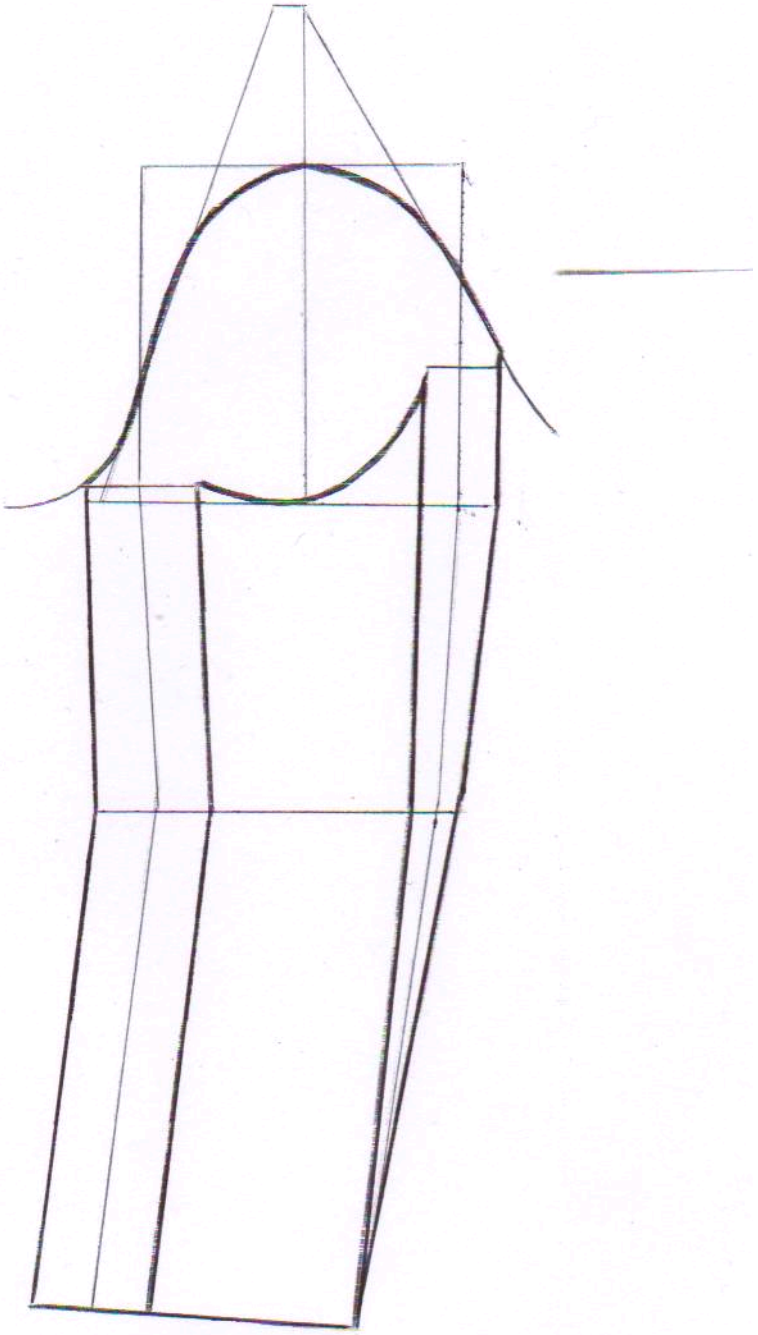

Рис. 41 Креслення рукава жакета моделі № 3

Рис. 42 Зображення комбінезона моделі №3

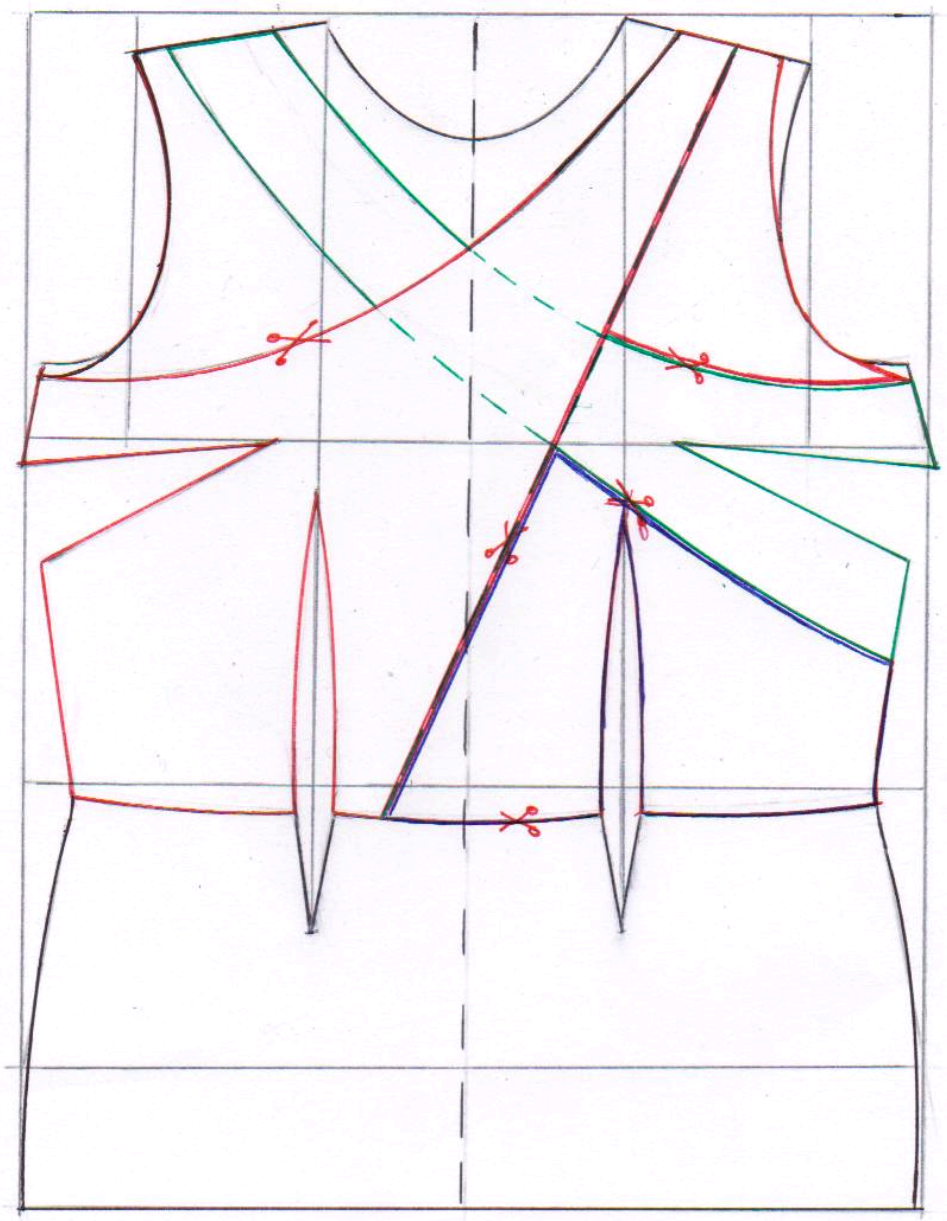

Рис. 43 Креслення пілочки комбінезона моделі № 3

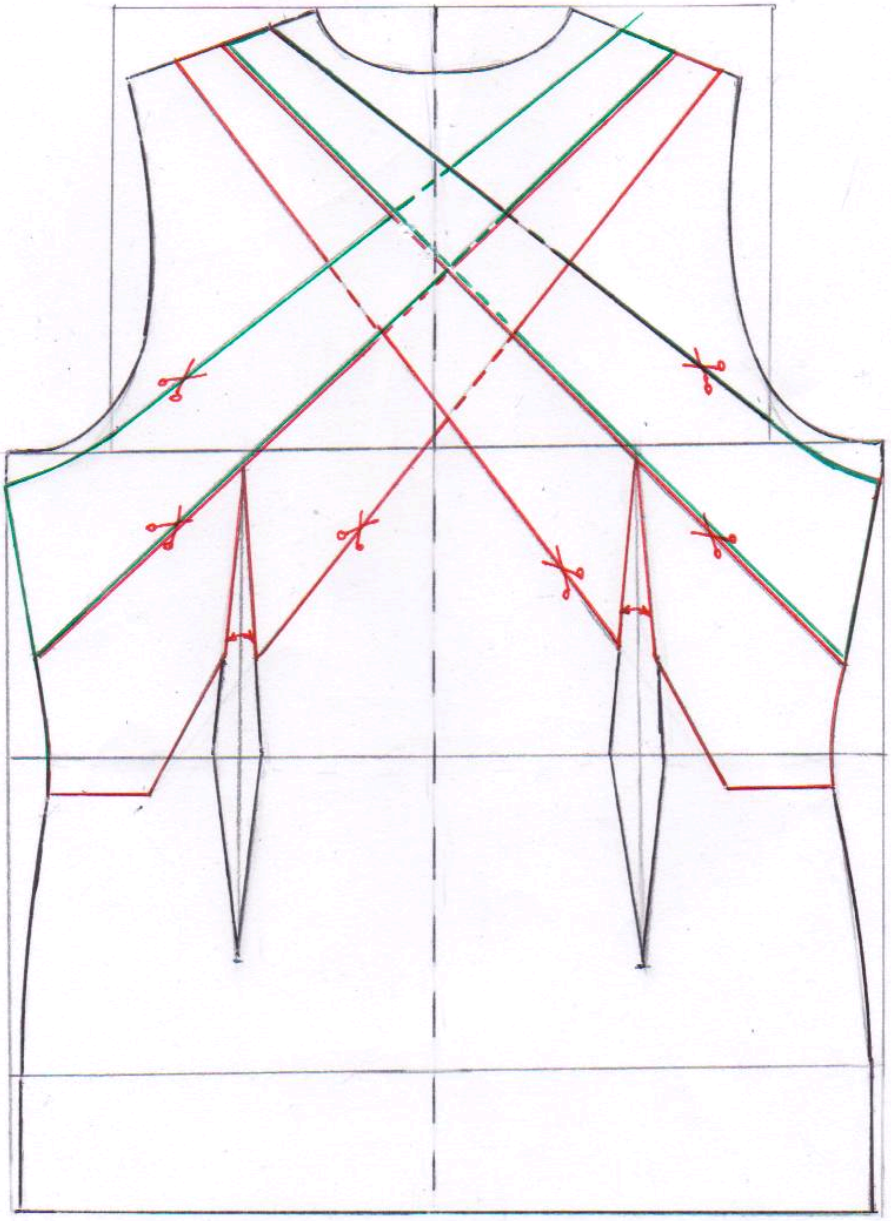

Рис. 44 Креслення спинки комбінезона моделі № 3

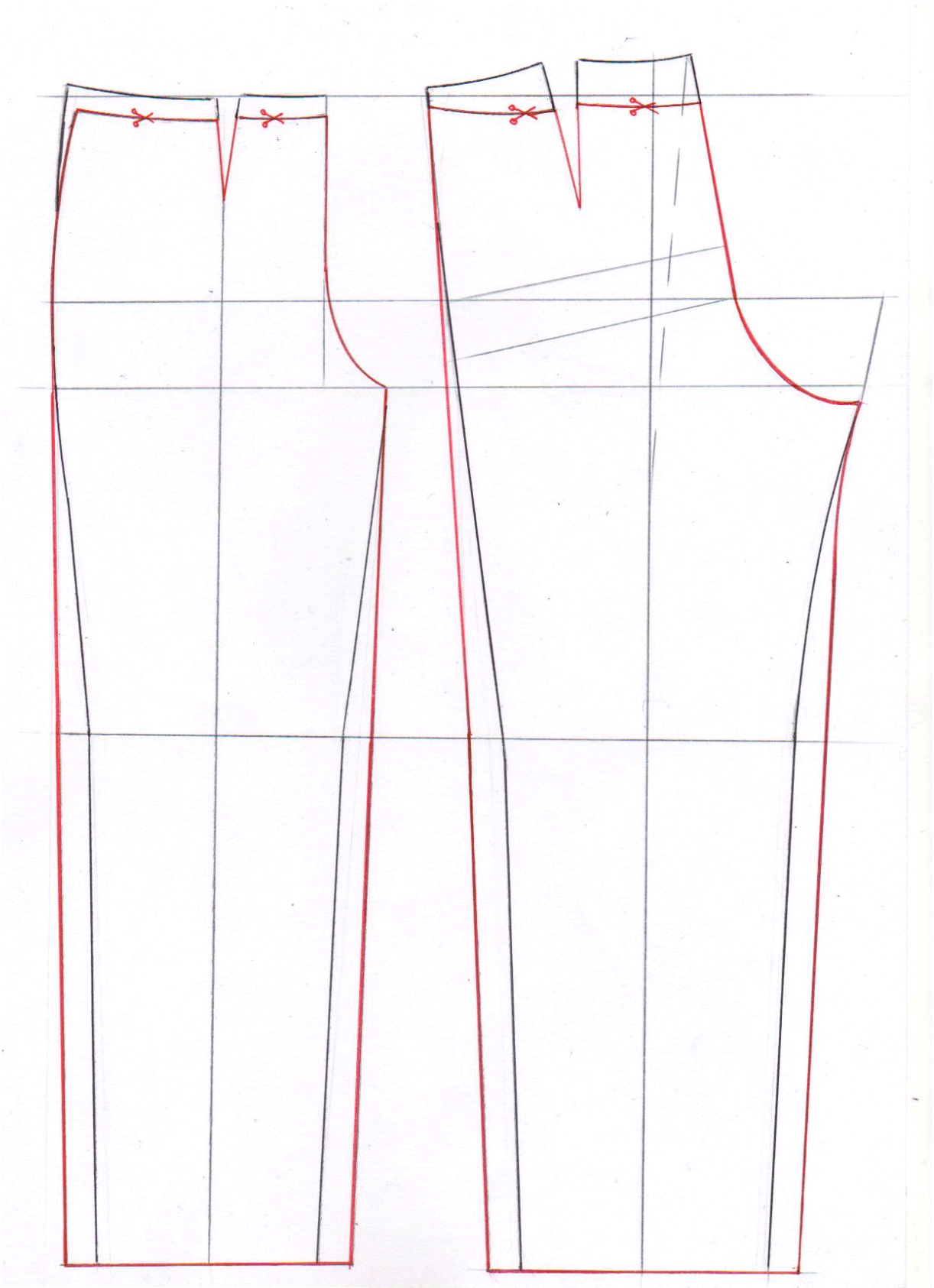

Рис. 45 Креслення штанів комбінезона моделі № 3

5.3. Характерні особливості моделювання костюму моделі №4

Моделювання жакета:

Зображення жакета моделі № 4 показано на рис. 46, креслення та моделювання лівої пілочки - рис.47, правої пілочки – рис. 48, спинки – рис.49, рукавів – рис. 50.

- Виконатно креслення жакета в розгорнутому вигляді;
- Переміщено основну нагрудну виточку в похідне положення , а саме в зріз пройми;
- побудовано двобортну зміщену застібку на 4 гудзика та лацкани;
- праву сторону пілочки обрізано вище лінії стегон;
- на кресленні спинки обрізано праву сторону вище лінії стегон;
- креслення двохшовного рукава, завуженого до низу.

Моделювання комбінезона:

Зображення комбінезона моделі № 4 показано на рис.51, креслення та моделювання ліфа комбінезона – рис. 52, спинки – рис. 53, штанів – рис. 54

- Виконано креслення ліфа в розгорнутому вигляді;
- Переміщено основну нагрудну виточку в похідне положення , а саме в зріз кокетки;
- розширено на 2 см та понижено зріз горловини на 2-4 см;
- побудовано вертикальний рельєф з лівого плеча та горизонтальний рельєф через центр грудей;
- на спинці змоделювано горизонтальний рельєф та середній шов;
- передні та задні половинки штанів розширено від бедра до низу на 2 см.

Рис. 46 Зображення жакета моделі № 4

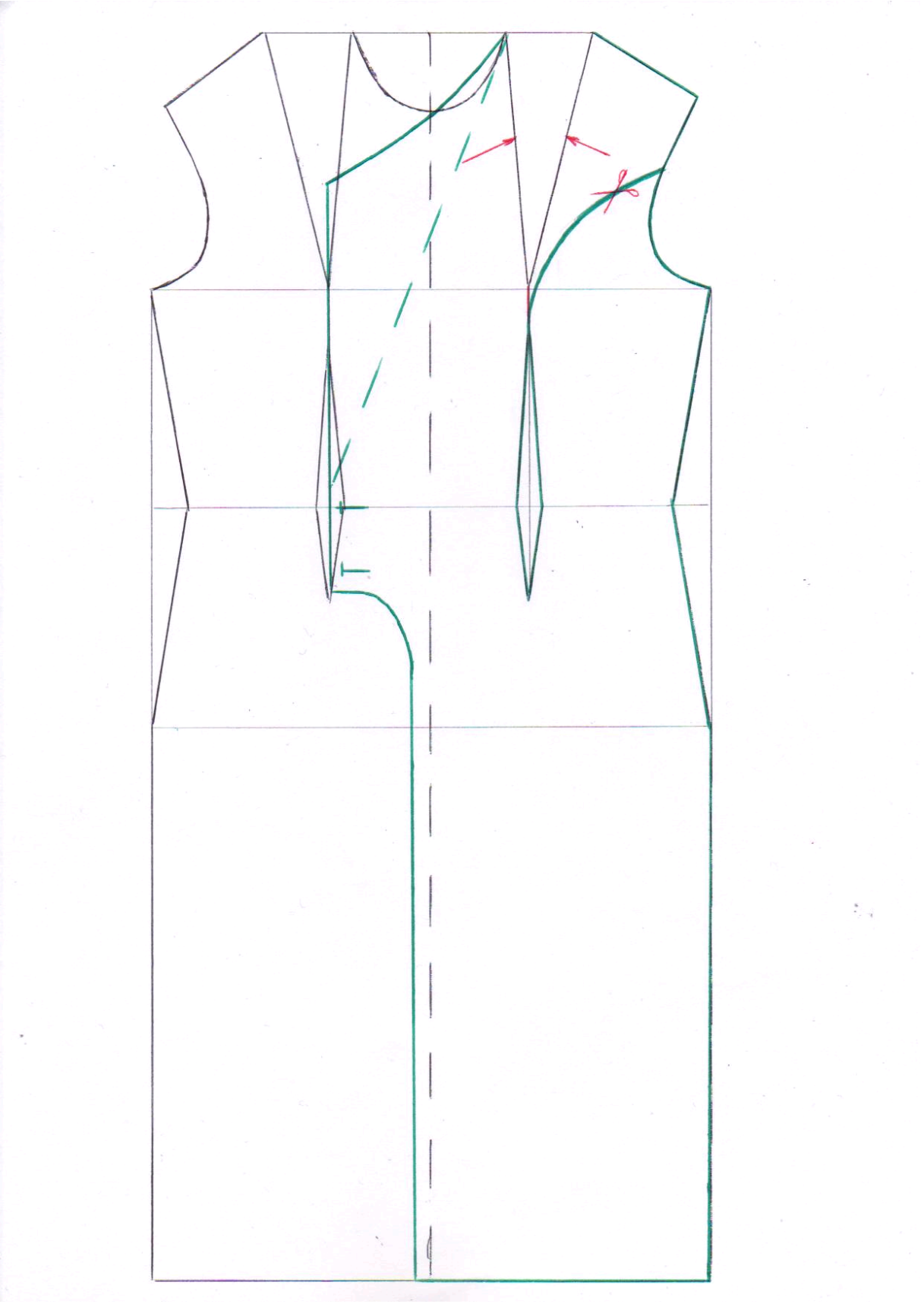

Рис. 47 Креслення лівої пілочки жакета моделі № 4

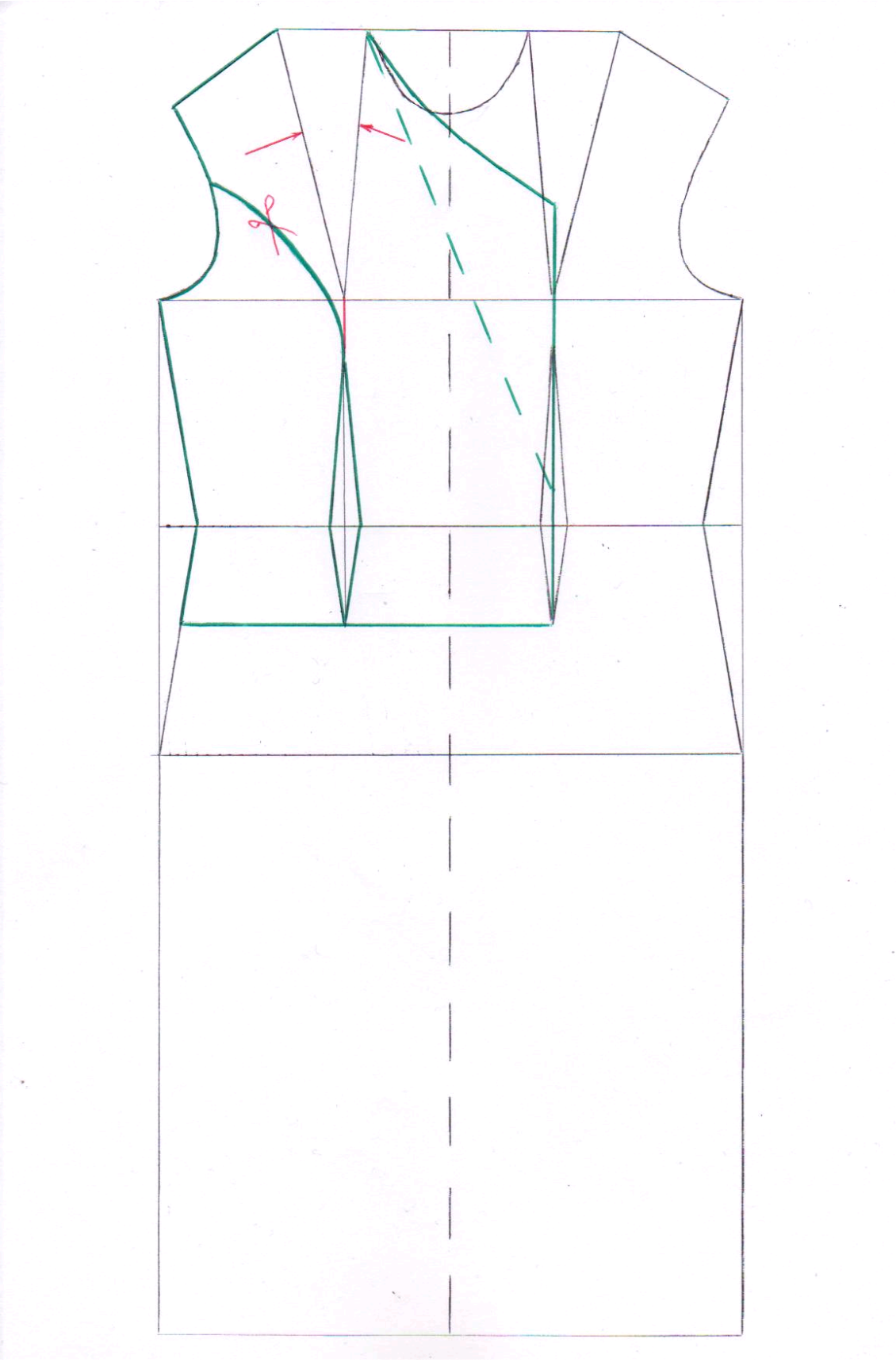

Рис. 48 Креслення правої пілочки жакета моделі № 4

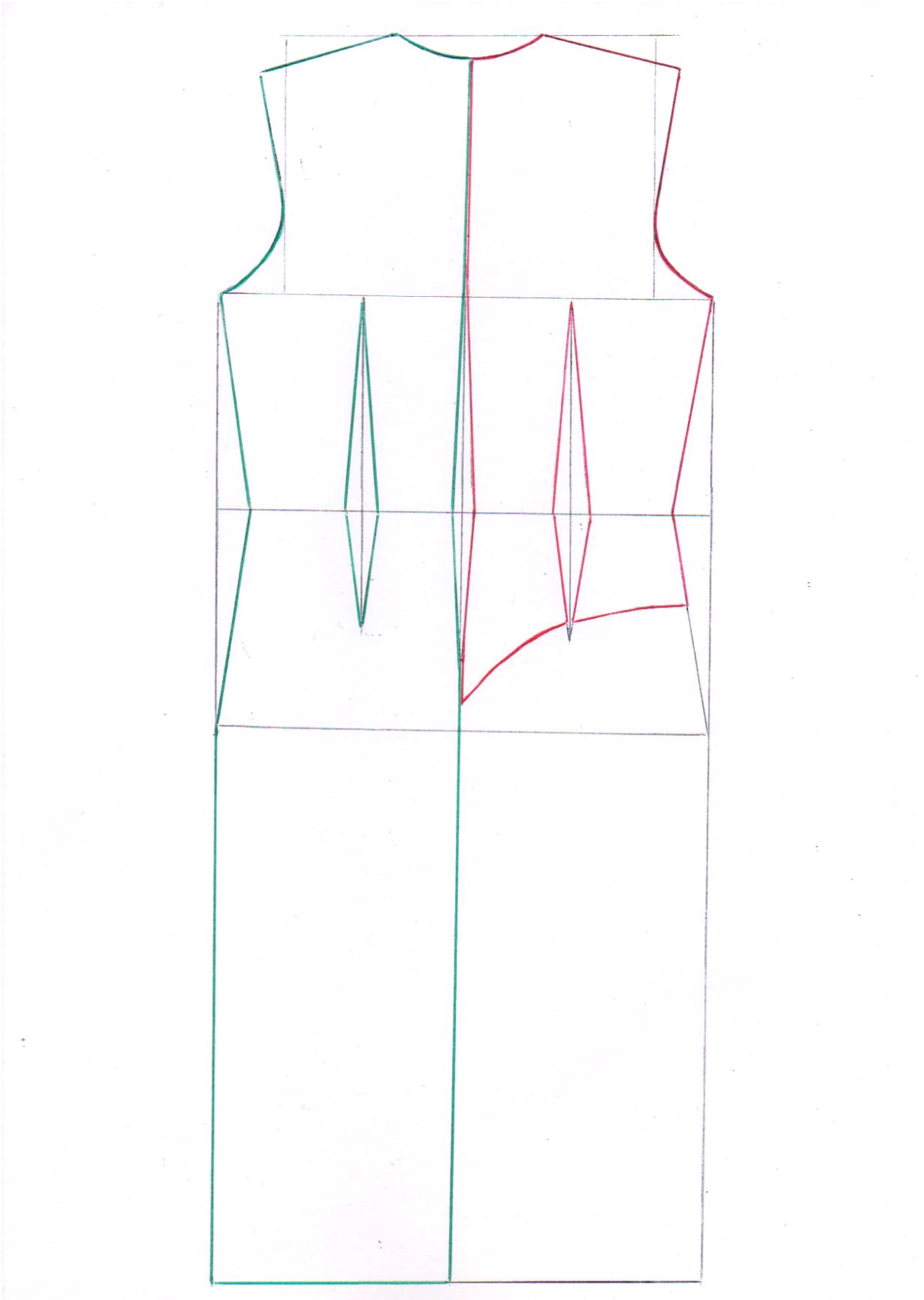

Рис. 49 Креслення спинки жакета моделі № 4

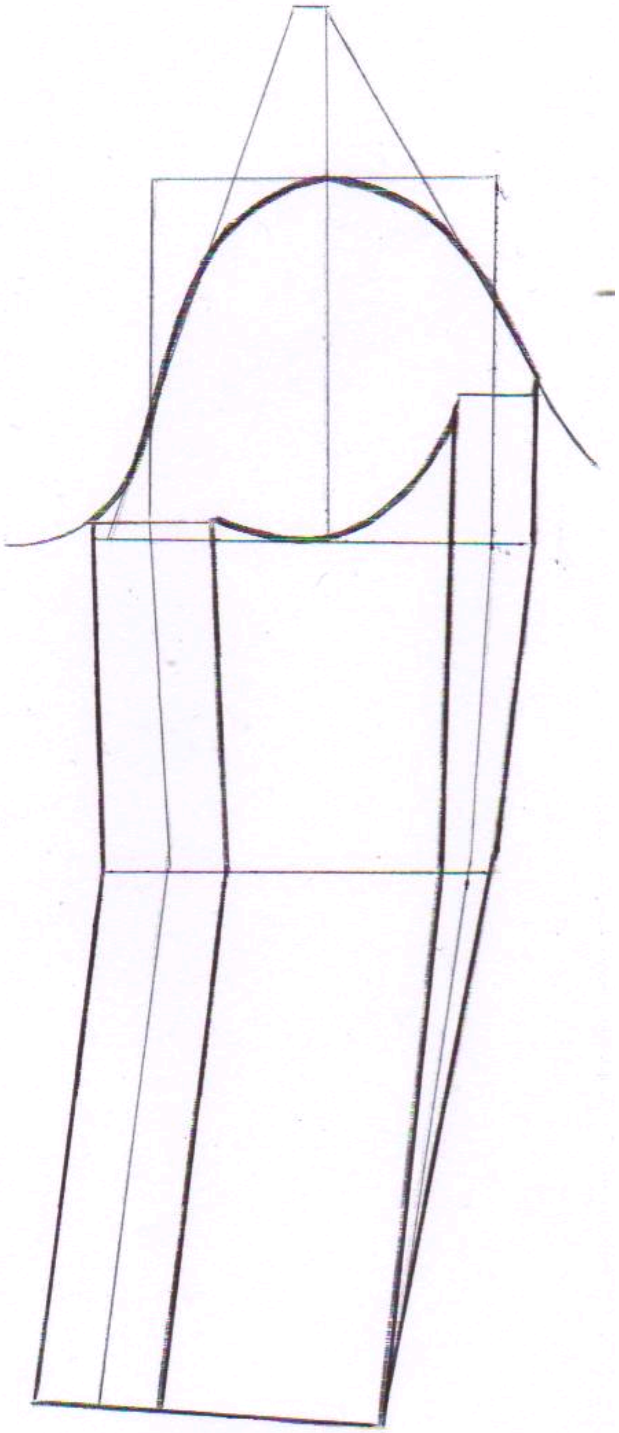

Рис. 50 Креслення рукава жакета моделі № 4

Рис. 51 Зображення комбінезона моделі № 4

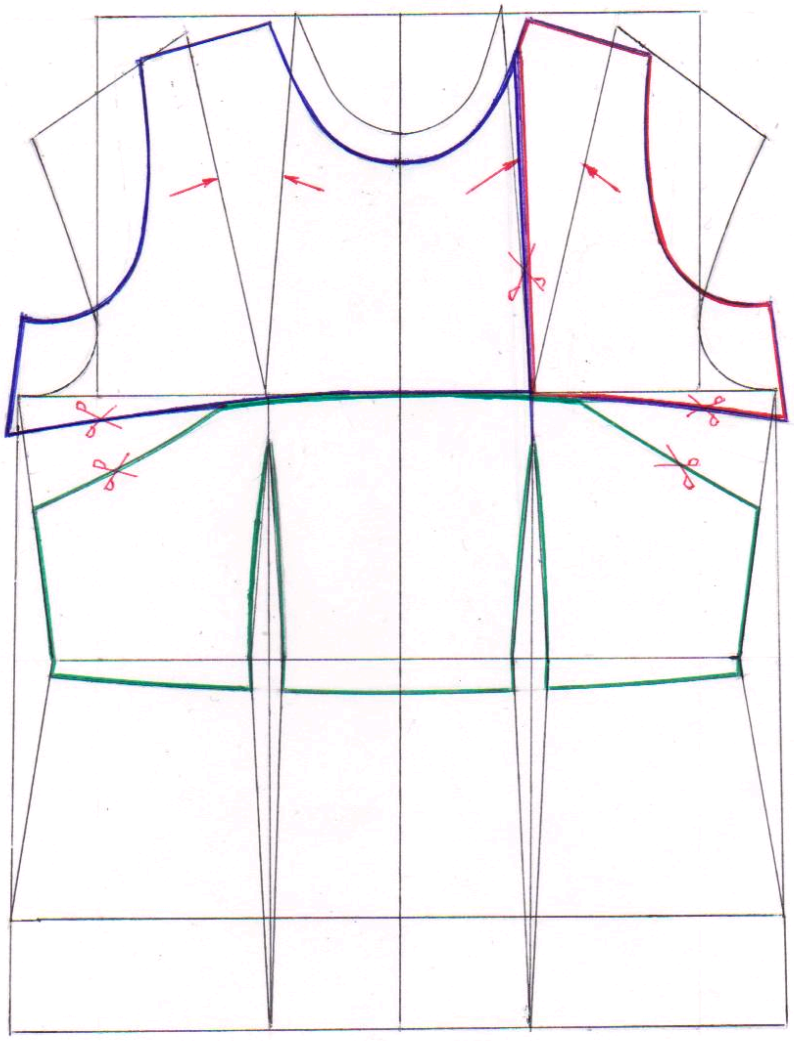

Рис. 52 Креслення пілочки комбінезона моделі № 4

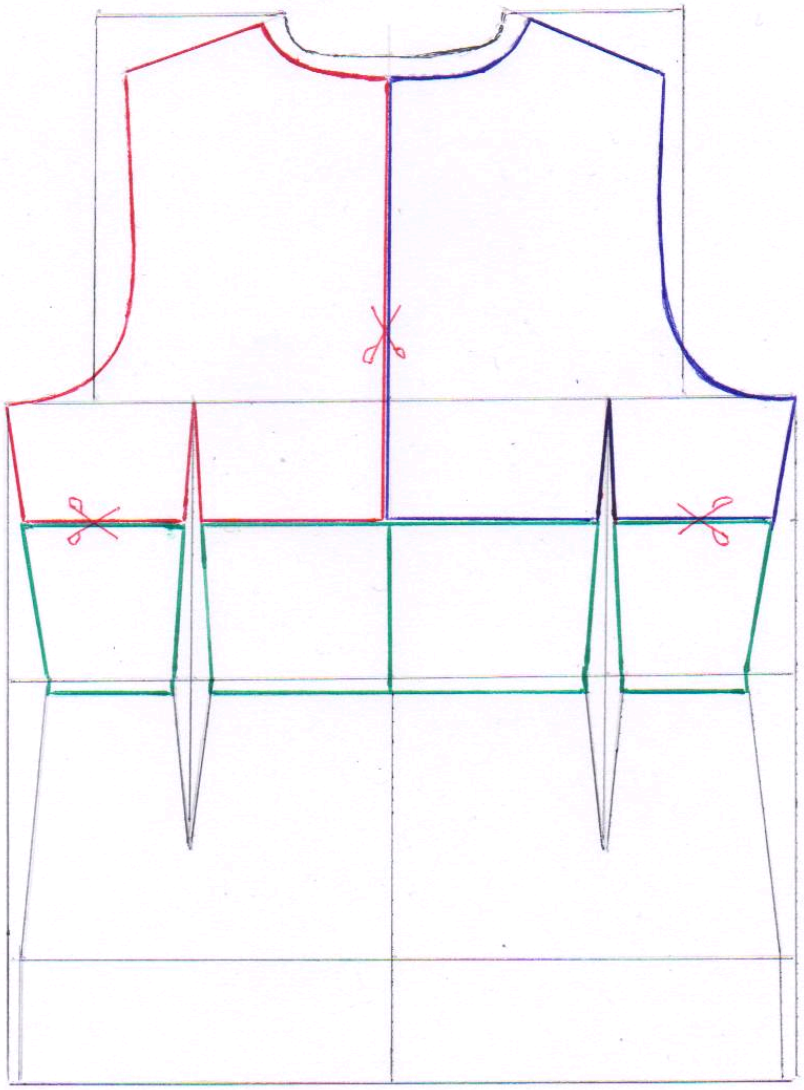

Рис. 53 Креслення спинки комбінезона моделі № 4

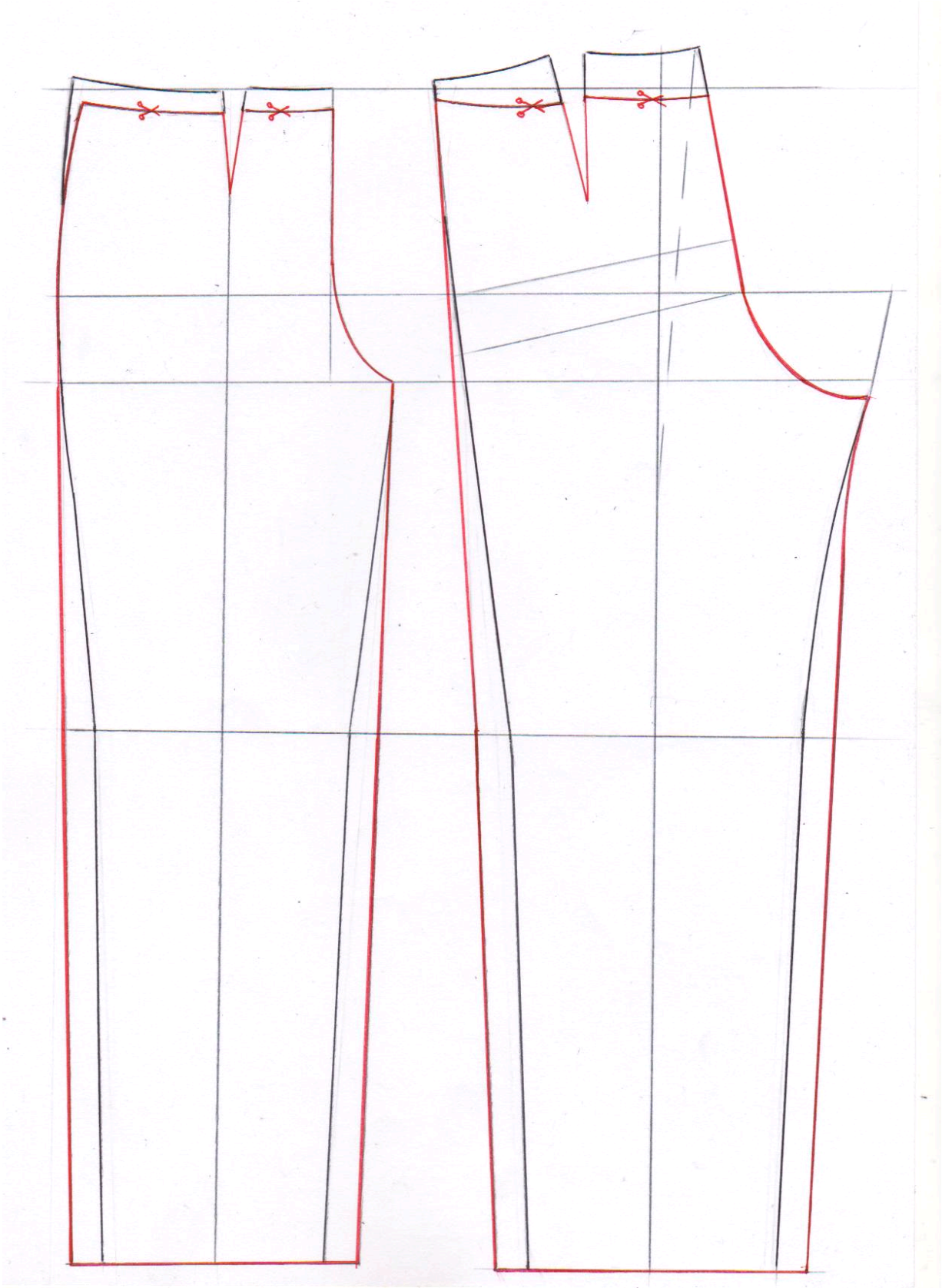

Рис. 54. Креслення штанів комбінезона моделі № 4

Розділ 6. Вимоги до розкрою

6.1. Підготовка тканини до розкрою

- Продекатирувати тканину для запобігання зсіданню .
- Тканину пропрасувати уздовж нитки основи з метою ліквідації зморшок.
- Визначити наявність дефектів тканини (дірок, плям, та інших) і обвести їх з вивороту крейдою для того, щоб обійти при розкроюванні.

6.2. Настилання тканини

Тканину можна настилати на столі двома способами: «у згин», коли тканина складена вздовж удвоє (лицьовим боком усередину); «у розгортку», коли тканина розкладена на столі по всій ширині. Нами обрано спосіб - «у згин, з обох боків», залежно від фасону виробу, ширини тканини, кількості деталей, які викроюються.

6.3. Технологічні умови розкладки лекал

- Визначити напрямок ниток основи і піткання за такими ознаками: нитки основи розташовуються паралельно пругу тканини; у напрямі ниток основи тканина розтягується менше, ніж у напрямі ниток піткання;
  - у тканинах з малюнком у смужку або начісним ворсом напрямок смужки зазвичай співпадає з напрямом ниток основи;
- Визначити лицьову і виворітну сторони тканини за такими ознаками: у тканинах з малюнком лицьовий бік тканини яскравіший і чіткіший;

у гладкофарбованих тканин лицьовий бік – більш гладкий та блискучий, а виворітний – ворсистий, матовий, з можливими дефектами;

у ворсових тканин на лицьовому боці розміщений довгий ворс, а на виворітному – короткий або без ворсу.

Для розкладки використовують лекала всіх деталей. Попередньо визначити умови виконання розкладки, виходячи з особливостей моделі і використовуваних матеріалів (наявності непарних або асиметричних деталей, деталей, викроєних під кутом до нитки основи, ширини матеріалу, виду лицьової поверхні, малюнка і тощо). Порядок розміщення деталей в розкладці визначається технічними вимогами на розкрій і умовами раціонального використання матеріалів:

- спосіб настилання вибрати відповідно до властивостей основного матеріалу і модельних особливостей виробу: лицем до лиця у згин по ширині, лицем до лиця у згин по довжині, обличчям вниз, горілиць;
- обов'язкове дотримання напрямку ворсу, малюнка тканини, ниток основи і допустимих відхилень від них при розкладці і під час переміщення лекал для окремих ділянок;
- розкладку починати з розміщення великих деталей, змінюючи їх розташування до тих пір, поки не буде знайдена найбільш раціональна розкладка з найменшою витратою тканини, при цьому використовувати всі прийоми і рекомендації, характерні для розкрою виробів настилами;
- при виконанні розкладки похідні деталі, невидимі з лицьового боку виробу, можна розкроїти з надставками.

6.4. Обкрейдування лекал

Виконати кравецькою крейдою з дотриманням таких правил: - товщина лінії обкрейдування – 0,1 см;

- тонка суцільна лінія повинна співпадати з контурами лекал;
- штрихова лінія, яка наноситься паралельно тонкій суцільній лінії на відстані величини припусків на шви і підгин, є лінією розкроювання;
- на деталі крою перенести всі контрольні лінії і знаки.

6.5. Технологічні припуски на шви

Величини припусків залежать від наступних чинників: товщини тканини, конструкції шва, сипкості тканини, способу обробки вузла.

Таблиця № 10

Величини технологічних припусків на шви.

№ з/п	Назва зрізу деталей	Величини припусків в см
1.	Бічні зрізи жилета, ліфа	2
2.	Плечові зрізи жилета, ліфа	1,5
3.	Середній шов жилета, ліфа	1,5
4.	Поздовжні зрізи рукава	1,5
5.	Зрізи пройми	1
6.	Зріз окату рукава	1
7.	Зрізи горловини	1
8.	Зрізи обшивок, манжету	1
9.	Крокові зрізи штанів	2
10.	Середній зріз задньої половинки штанів	1,5
11.	Зріз бантовий	1,5
12.	Рельєфний зріз штанів	1
13.	Підгин низу	4

6.6. Розкрій деталей

Викроюють деталі точно по штриховій лінії розкроювання: спочатку великі деталі, а потім малі. З метою економного використання тканини малі деталі дозволяється розкроювати із декількох частин.

Лекала з прямими контурами більш економічні, ніж лекала зі складними контурами. Чим більше дрібних деталей, деталей із припустимими надставками, тим більше варіантів розташування лекал, що веде до скорочення міжлекальних відходів. Асиметричні деталі потребують додаткових витрат тканини. Розкладки лекал на гладкофарбованих матеріалах (даний варіант) дають найменші відходи в порівнянні з матеріалами з ворсом чи малюнком.

6.7. Особливості розкладки лекал моделі костюма №1

В розкладці костюма використано два способи настилання тканини: у згин і в розгортку. Спосіб настилання тканини в розгортку використано, в зв'язку з особливостями асиметричних деталей крою, з метою економії тканини. Розкладку виконано на двох тканинах. На тканині жовтого кольору виконано розкладку лекал пілочки і спинки жилета, обшивок жилета, бейки ліфа пілочки і спинки, відрізного бочка лівої передньої половинки штанів і манжета. При ширині тканини 140 см, спосіб настилання – в розгортку, необхідно для розкрою 150 см тканини.

На тканині синього кольору виконано розкладку лекал ліфа пілочки і спинки, рукава комбінезона. При ширині тканини 140 см, спосіб настилання – в розгортку , необхідно 150 см тканини.

Використовуючи спосіб настилання тканини у згин, виконати розкладку лекал передньої і задньої половинок штанів. При ширині

тканини 140 (70×2) см, необхідно для розкрою 120 см тканини. Отже, синьої тканини – 270 см, жовтої – 150см.

Додаток 1

Безпека праці при виконанні розкрійних та кравецьких робіт

Закон України « Про охорону праці » визначає основні положення щодо реалізації конституційного права громадян про охорону їх життя та здоров'я в процесі трудової діяльності.

Робоче місце кравця або закрійника має бути організоване таким чином, щоб виключити можливість нещасного випадку. Тому потрібно дотримуватися правил охорони праці.

Вимоги безпеки перед початком роботи:

- надіти спецодяг, волосся прибрати під косинку;
- перевірити відсутність ржавих голок і шпильок;
- підготувати робоче місце до роботи;
- переконатися в наявності і справності захисного заземлення корпусу електричної швейної машини, наявності діелектричного килимка на підлозі біля машини.

Вимоги безпеки під час роботи:

- зберігати голки в певному місці, не залишати їх на робочому місці;
- не користуватися при роботі ржавими голками, не брати голки в рот;
- при роботі з голками користуватися наперстком;

- викрійки і тканини прикріплювати гострими кінцями шпильок у напрямі від себе;
- ножиці зберігати в певному місці, класти їх зімкнутими кінцями від себе, передавати один одному кільцями вперед;
- не нахилятися близько до рухомих частин швейної машини;
- не тримати пальці близько до лапки швейної машини, щоб уникнути проколу їх голкою;
- перед роботою на швейній машині переконатися у відсутності шпильок або голок на лінії шва.

Вимоги безпеки при роботі з електричною праскою:

1. Перевірити справність вилки та ізоляції електричного шнура праски;
2. Переконатися в наявності термостійкої підставки для праски та діелектричного килимка на підлозі біля місця для прасування;
3. Перед включенням електричної праски встати на діелектричний килимок;
4. Вмикати та вимикати електричну праску в мережу тільки сухими руками;
5. При короткочасних перервах у роботі електричну праску ставити на термоізоляційну підставку;
6. При роботі стежити за тим, щоб гаряча підошва праски не доторкалася електричного шнура;
7. Щоб уникнути опіку рук, не торкатися гарячих металевих частин праски;
8. Щоб уникнути пожежі, не залишати включену електричну праску без нагляду;

9. Слідкувати за нормальною роботою праски, не давати їй перегріватися;

10. Після роботи з праскою вимкнути шнур з мережі.

Додаток 2

Тестові завдання для перевірки знань

Для учнів низького та середнього рівня знань

Рекомендації до оцінювання знань по тесту:
Максимальна кількість балів за кожне питання – по 2 бали

ВАРІАНТ 1

1. В чому переваги системи конструювання ЦНІІШП?
2. Які антропометричні дані необхідні для побудови жіночого комбінезона?
3. Як виконати обкрейдування лекал?
4. Від чого залежать технологічні припуски на шви?
5. Які правила охорони праці потрібно дотримуватись при розкрої?

ВАРІАНТ 2

1. Які антропометричні дані необхідні для побудови жіночого жакета?
2. Від чого залежить вибір прибавок для побудови костюма?
3. Як підготувати тканину для розкрою?
4. Які існують способи настилання тканини?
5. Які технологічні умови розкладки лекал?

Для учнів достатнього рівня знань

Рекомендації до оцінювання знань по тесту:
Максимальна кількість балів за кожне питання – по 2 бали

ВАРІАНТ 1

1. Як розподілити прибавки по лінії грудей для жилета?
2. При побудові базисної сітки які горизонтальні лінії потрібно відкласти?
3. Як побудувати лінію плеча для пілочки?
4. Як побудувати нагрудну виточку?
5. Чому дорівнює ширина передньої половинки брюк?

ВАРІАНТ 2

1. Як розподілити прибавки по лінії грудей для ліфа комбінезона?
2. Які горизонтальні лінії проводять для побудови штанів?
3. Як побудувати лінію плеча для спинки?
4. Як побудувати плечову виточку?
5. Яка ширина кроку передньої половинки брюк?

Для учнів достатнього та високого рівня знань

Рекомендації до оцінювання знань по тесту:
Максимальна кількість балів за 1, 2 питання – по 3 бали, за 3 питання – 5 балів

ВАРІАНТ 1

1. Виконати розрахунки ширини виробу, ширини пілочки, спинки та пройми для побудови жилета.
2. Вказати способи перенесення нагрудної виточки.
3. Практичне завдання: перенести нагрудну виточку в лінію пройми та оформити рельєфний зріз

ВАРІАНТ 2

1. Виконати розрахунки ширини виробу, ширини пілочки, спинки та пройми для побудови основи ліфа комбінезона.
2. Вказати способи перенесення нагрудної виточки.
3. Практичне завдання: перенести нагрудну виточку в бічний зріз.

Використана література

1. 40 пам’яток архітектури Кам’янця – Подільського Niazkamenec.org.ua 40_pamatok
2. Васенок Т.М. Основи конструювання жіночого одягу : навчальний посібник / Тетяна Михайлівна Васенок. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. – 100 с.
3. Методичні рекомендації з організації тестового контролю освітньо-професійної підготовки вчителя. - Тернопіль: видавництво ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2004. - 100 с.
4. Мюллер и сын. Юбки и брюки. Конструирование. Система кроя / Мюллер и сын. – М.: «Эдипресс-Конлига», 2008. – 205 с.
5. Пам’ятки архітектури Кам’янця-Подільського uk.m.wikipedia.org
6. Побудова креслень та моделювання різних видів жіночих штанів: навчально-методичний посібник/ Упорядн. Т. М. Кравченко – Кам’янець-Подільський, 2019.-
7. Рабійчук Л. С. Тестування як засіб контролю та діагностики //Збірник наукових праць №18. Частина ІІ. – Хмельницький: Видавництво Національної академії ПВУ, 2001. – С.210-216.